

II. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA W POSZCZEGÓLNYCH DZIEDZINACH OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

W 2007 r. Fundusz objął swoim dofinansowaniem zadania spełniające warunki określone w „Liście przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu planowanych do dofinansowania w 2007 r.”, „Kryteriach wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu” oraz „Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na lata 2005-2008” uchwalonych przez Radę Nadzorczą Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Fundusz rozpatrzył w 2007 r. 546 wniosków (w tym 59 złożonych w roku 2006) o udzielenie pomocy finansowej w realizacji zadań związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną na łączną kwotę 246 732,5 tys. zł. Spośród rozpatrzonych wniosków 27 nie spełniało „Kryteriów ...” Funduszu, a 41 zostało wycofanych przez wnioskodawców. Z pozostałych 478 wniosków: 437 tj. 91,4% zostało rozpatrzonych pozytywnie przez Zarząd i Radę Nadzorczą Funduszu w 2007 r., 4 tj. 0,8% zostało rozpatrzonych odmownie, między innymi ze względu na niewielki efekt ekologiczny planowany do uzyskania w wyniku ich realizacji, a 37 tj. 7,8% pozostały do rozstrzygnięcia w 2008 r.

Przygotowanie zadań do realizacji w stopniu zgodnym z obowiązującymi w Funduszu procedurami pozwoliło na zawarcie w 2007 r. ogółem 481 nowych umów na kwotę 150 942,1 tys. zł, w tym 156 umów pożyczek na kwotę 103 227,8 tys. zł oraz 325 umowy dotacji na kwotę 47 714,3 tys. zł. Zawarte zostały ponadto 23 aneksy do umów z lat ubiegłych zmieniające wysokość przyznanej pomocy, głównie w związku z korektą wartości realizowanych zadań, w wyniku czego przyznane dofinansowanie uległo zwiększeniu łącznie o kwotę 3 555,3 tys. zł.

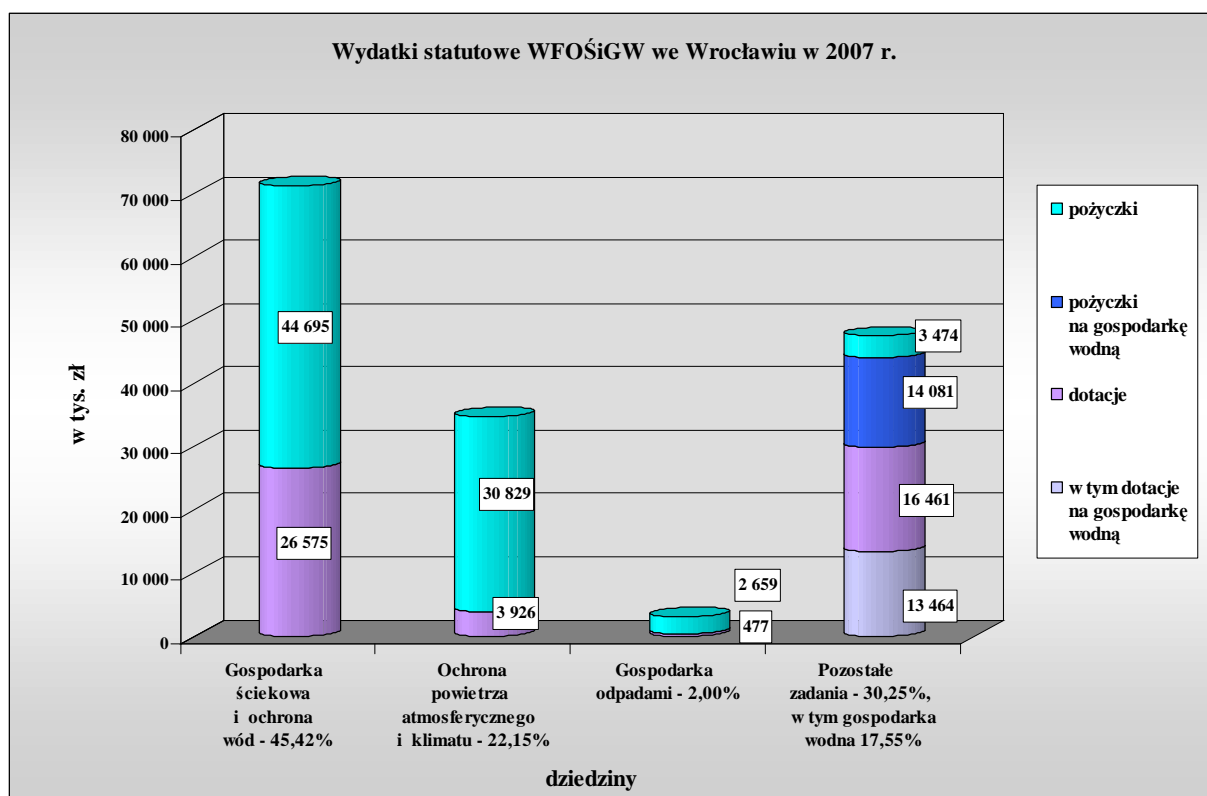
Uwzględniając czynne umowy zawarte przez Fundusz przed 1 stycznia 2007 r., zawarte w 2007 r. oraz zadania w stosunku do których Zarząd i Rada Nadzorcza

Funduszu podjęły uchwały o dofinansowaniu, w obsłudze pracowników merytorycznych znajdowało się w okresie sprawozdawczym łącznie 608 zadań, w tym 507 zadań z podpisanymi umowami oraz 101 zadań przygotowywanych do ich podpisania.

W 2007 r., na podstawie umów pożyczek i dotacji zawartych w 2007 r. i latach ubiegłych, Fundusz dofinansował bezpośrednio realizację 467 nowych i kontynuowanych zadań związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną kwotą 156 642,1 tys. zł. Ponadto 37,0 tys. zł wydatkował na nagrody za osiągnięcia w ochronie środowiska, 123,7 tys. zł skierował na dopłaty do kredytów preferencyjnych udzielanych przez banki w ramach zawartych umów, a Rada Nadzorcza Funduszu podjęła decyzje o umorzeniu pożyczek na kwotę 118,7 tys. zł.

Łącznie środki wypłacone na bezpośrednie dofinansowanie zadań inwestycyjnych i pozostałych osiągnęły wysokość 156 642,1 tys. zł, z czego pożyczki wyniosły 95 738,8 tys. zł (61,1%), dotacje 60 903,3 tys. zł (38,9%),

Nagrody za osiągnięcia w ochronie środowiska, dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielanych przez banki ze środków własnych oraz umorzenia pożyczek stanowiły łącznie 0,18% całości wydatków.

Uwzględniając rangę potrzeb oraz przyjęte priorytety w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej środki Funduszu wydatkowano na następujące dziedziny:

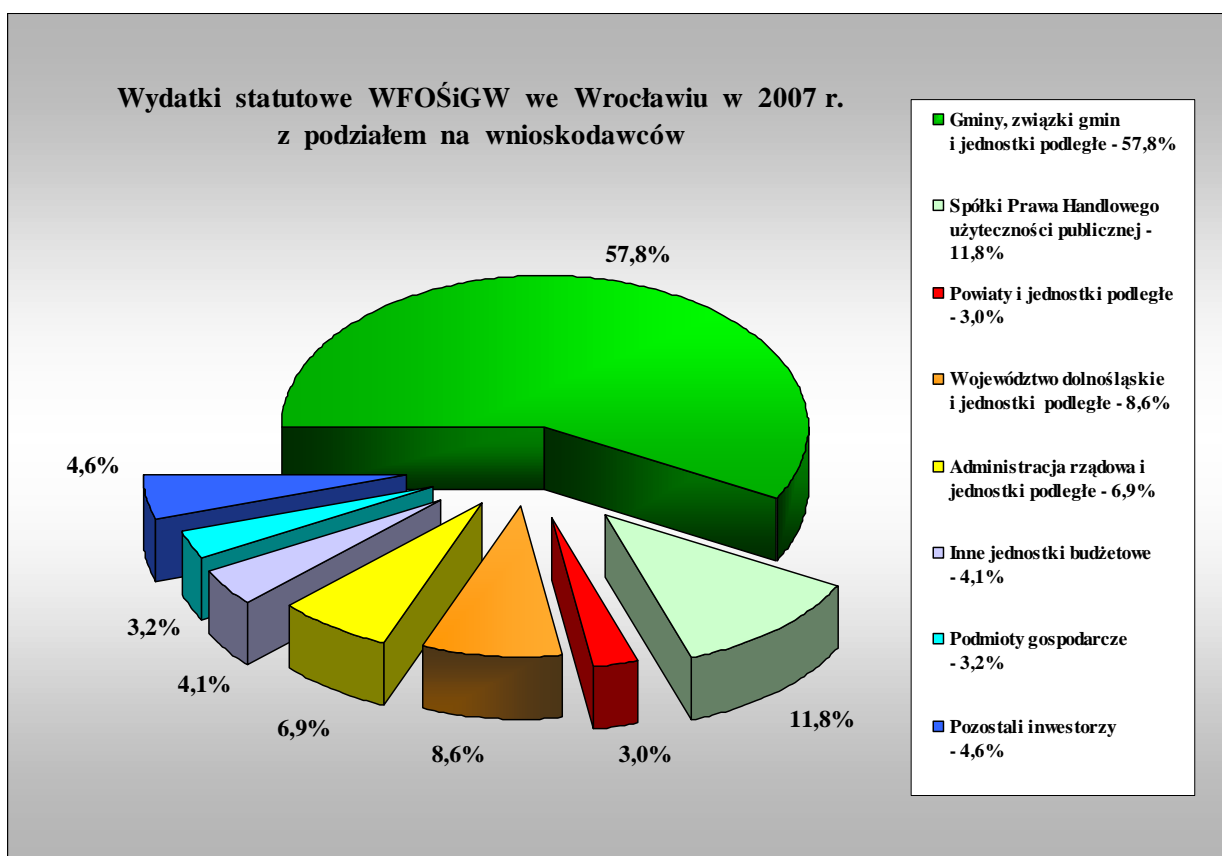
- gospodarkę ściekową i ochronę wód – 71 270,4 tys. zł (45,42% wydatkowanych środków) dofinansowując 85 zadań,
- ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu – 34 755,0 tys. zł (22,15%) dofinansowując 75 zadań,
- gospodarkę odpadami – 3 136,4 tys. zł (2,00%) dofinansowując 27 zadań,
- pozostałe zadania – 47 480,3 tys. zł (30,25%) dofinansowując 280 zadań, w tym:
 - gospodarkę wodną i ochronę przeciwpowodziową – 27 545,1 tys. zł (17,55%) dofinansowując 42 zadania,
 - ochronę przyrody i lasów, edukację ekologiczną, monitoring środowiska, prace badawcze, zapobieganie i likwidację poważnych awarii i ich skutków oraz inne zadania – 19 935,2 tys. zł, tj. (12,70%) dofinansowując 238 zadań.
- nagrody za osiągnięcia w ochronie środowiska, dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielanych przez banki oraz umorzenia pożyczek – 279,4 tys. zł (0,18%)

Wydatki statutowe Funduszu w 2007 r. z podziałem na dziedziny ochrony środowiska przedstawione zostały w tabeli nr 1.

Fundusz wydatkował w 2007 r. na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej środki w wysokości 156 642,1 tys. zł, wypłacając je na zadania realizowane przez:

- gminy, związki gmin i podmioty zależne (jednostki komunalne, szkoły i inne) – 57,83% tj. 90 582,6 tys. zł (34,28% stanowiły dotacje, a 65,72% pożyczki),
- spółki prawa handlowego o charakterze użyteczności publicznej (przedsiębiorstwa wodociągów i kanalizacji, gospodarki komunalnej itp.) – 11,80% tj. 18 477,6 tys. zł, (0,16% stanowiły dotacje, a 99,84% pożyczki),
- powiaty i ich jednostki – 2,95% tj. 4 627,7 tys. zł (34,59% stanowiły dotacje, 65,41% pożyczki),
- Województwo Dolnośląskie i jednostki podległe – 8,63% tj. 13 518,7 tys. zł (63,74% stanowiły dotacje, 36,26% pożyczki); największym inwestorem z tej grupy był Dolnośląski Zarząd Melioracji Urządzeń Wodnych we Wrocławiu,

- administrację rządową oraz jednostki jej podległe – 6,91% tj. 10 830,5 tys. zł (83,88% stanowiły dotacje, 16,12% pożyczki); największymi inwestorami z tej grupy byli Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,
- inne jednostki budżetowe – 4,06% tj. 6 354,4 tys. zł (81,34% stanowiły dotacje, 18,66% pożyczki); środki przekazano głównie na edukację ekologiczną i ochronę przyrody,
- podmioty gospodarcze (przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, pozostałe spółki prawa handlowego) – 3,19% tj. 4 990,1 tys. zł (93,48% stanowiły pożyczki, a 6,52% dotacje),
- pozostałych inwestorów, w tym pozarządowe organizacje ekologiczne - 4,63% tj. 7 260,5 tys. zł (69,27% stanowiły dotacje, a 30,73% pożyczki); największymi inwestorami z tej grupy były stowarzyszenia i fundacje oraz kościoły i związki wyznaniowe.

Wykaz zadań dofinansowanych przez Fundusz w 2007 r. oraz zobowiązań umownych na lata następne w układzie terytorialnym zawiera tabela nr 7.

W ramach dopłat do oprocentowania kredytów Fundusz kontynuował współpracę z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. Oddział we Wrocławiu rozszerzając zakres dofinansowania o linię kredytową wspierającą inwestycje termomodernizacyjne. Prolongowano także umowy określające warunki udzielania przez ten bank kredytów preferencyjnych na zadania związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną, obejmujące budowę i modernizację kotłowni oraz budowę małych oczyszczalni ścieków bytowo - gospodarczych. Istotą tych umów jest angażowanie przez bank środków własnych w realizację małych projektów, natomiast Wojewódzki Fundusz dopłaca część odsetek do udzielonego kredytu preferencyjnego. W zakresie tych linii kredytowych w 2007 r. zawarto z inwestorami 61 umowy preferencyjne, w tym 3 na oczyszczalnie ścieków

bytowo - gospodarczych, a pozostałe na wymianę indywidualnych systemów grzewczych. Ponadto obowiązywała zawarta w 2005 roku z BOŚ S.A. odrębna umowa na dopłaty do oprocentowania kredytu na zadanie „Budowa instalacji do przeróbki odpadów polietylenowych, polipropylenowych i polistyrenowych w Brzegu Dolnym”

W sumie na dofinansowanie częściowej spłaty odsetek do umów zawartych przez banki w 2007 r. oraz latach poprzednich Fundusz wydatkował 123,7 tys. zł, w tym:

- ochrona powietrza – 66,2 tys. zł,
- ochrona wód – 2,3 tys. zł,
- ochrona powierzchni ziemi – 55,2 tys. zł.

Zobowiązania Funduszu z tytułu zawartych umów, na dofinansowanie zadań przewidzianych do zrealizowania w roku 2007 i latach następnych, wyniosły na koniec 2007 r. 71 189,8 tys. zł, w tym zobowiązania dotacyjne 19 230,6 tys. zł i pożyczkowe 51 959,2 tys. zł. Zobowiązania dotyczą zadań kontynuowanych, których zakończenie planowane było w 2007 r. i latach następnych.

Ponadto organy statutowe Funduszu podjęły uchwały o dofinansowaniu 101 zadań na kwotę 120 528,2 tys. zł (z czego 27 304,9 tys. zł stanowią dotacje, a 93 223,3 tys. zł pożyczki), na dofinansowanie których umowy zawarte zostaną w 2008 r. po zakończeniu procedur przetargowych.

W celu zwiększenia możliwości dofinansowania największych przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych w województwie dolnośląskim, głównie przy udziale środków pomocowych Unii Europejskiej, Fundusz zaciągnął w 2005 r. w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pożyczkę w kwocie 50,0 mln zł. Na dofinansowanie 23 zadań objętych umową pożyczki Fundusz wypłacił ogółem 46 614,8 tys. zł, w tym 9 648,0 tys. zł w 2007 r.

Wykaz zadań dofinansowanych przez Fundusz w 2007 r. oraz zobowiązań umownych na lata następne zawiera załącznik nr 1.

1. Udział Wojewódzkiego Funduszu w absorpcji środków pomocowych z Unii Europejskiej

1.1. Przyjęcie przez Wojewódzki Fundusz obowiązków Instytucji Wdrażającej Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”

Na mocy podpisanego w Lublinie w dniu 25 czerwca 2007 r. Porozumienia w sprawie realizacji Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” dla osi priorytetowych: I - Gospodarka wodno-ściekowa i II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (projekty o wartości poniżej 25 mln euro), zawartego pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, a Ministrem Środowiska (Instytucją Pośredniczącą), WFOŚiGW we Wrocławiu jest Instytucją Wdrażającą Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”. Zadania Instytucji Wdrażającej obejmują m.in.: przygotowanie i ocenę projektów, prowadzenie działań kontrolnych, kontrola zamówień publicznych dla zadań objętych projektem, do których stosuje się przepisy dotyczące zamówień publicznych, kontrola zawierania umów dla zadań objętych projektem, do których nie stosuje się przepisów zamówień publicznych, monitorowanie i sprawozdawczość, zarządzanie finansowe i rozliczanie projektu, informacja i promocja oraz inne zadania związane z realizacją Porozumienia zawartego pomiędzy Ministerstwem Środowiska - Instytucją Pośredniczącą, a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu – Instytucją Wdrażającą.

W związku z powyższym Fundusz opracował „Instrukcję Szczegółową Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu - Instytucji Wdrażającej Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko”, która zawiera:

- I. Schematy Organizacyjne Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu oraz Wydziału Funduszy Europejskich w WFOŚiGW we Wrocławiu,
- II. Zakres zadań komórek organizacyjnych zaangażowanych w realizację Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”,
- III. Opis stanowisk pracy,
- IV. Instrukcje szczegółowe WFOŚiGW we Wrocławiu - Instytucji wdrażającej Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”- 37 instrukcji.

Powyższe projekty dokumentów zostały przekazane do Instytucji Pośredniczącej - Ministerstwa Środowiska oraz Instytucji Zarządzającej – Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, obecnie są w dalszych konsultacjach.

W trakcie roku sprawozdawczego Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu przekazywał informacje oraz materiały dotyczące projektów z województwa dolnośląskiego, na których podstawie Ministerstwo Rozwoju Regionalnego opracowało Indykatorywny wykaz indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych. W wykazie zostały umieszczone 23 projekty z Dolnego Śląska: 20 przedsięwzięć dotyczy gospodarki wodno - ściekowej, 3 gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi, z czego 14 projektów będzie obsługiwanych przez Wojewódzki Fundusz - są to projekty wyłącznie z gospodarki wodno - ściekowej. Wykaz został opublikowany 14 listopada 2007r. w Monitorze Polskim.

W dniu 14 listopada 2007r., w Warszawie zostało zawarte porozumienie pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, w sprawie przekazania i przyjęcia do realizacji zadań w ramach osi priorytetowych: I - gospodarka wodno- ściekowa i II - gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”.

Zgodnie z porozumieniem NFOŚiGW przekazuje, a WFOŚiGW przyjmuje do realizacji zadania Instytucji Wdrażającej wynikające z Porozumienia MŚ - NFOŚiGW,

w odniesieniu do następujących przedsięwzięć w ramach osi priorytetowej I o szacunkowym całkowitym budżecie powyżej 25 mln euro:

1. „Rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Nowogrodzic”,
2. „Modernizacja i rozbudowa gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierzoniowskiego”,
3. Przedsięwzięcia powstałe w wyniku podziału projektu pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni rzeki Kaczawa”- 4 projekty indywidualne.

Fundusz przekazuje, a NFOŚiGW przyjmuje do realizacji zadania Instytucji Wdrażającej wynikające z Porozumienia MŚ-WFOŚiGW, w odniesieniu do przedsięwzięcia pn. „Gospodarka odpadami stałymi we Wrocławiu - faza II, w ramach osi priorytetowej II o szacunkowym całkowitym budżecie poniżej 25 mln euro.

W tabeli „Zestawienie podstawowych danych o projektach z województwa dolnośląskiego” (załącznik nr 8) zamieszczono odzwierciedlenie najlepszego stanu wiedzy o przedsięwzięciach, za których przygotowanie zgodnie ze stosownymi porozumieniami odpowiada Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Informację przygotowano w oparciu o posiadane dane na temat stanu przygotowania przedsięwzięć do realizacji, przekazane do WFOŚiGW we Wrocławiu oraz dla 7 Wnioskodawców na podstawie uaktualnionej Karty Potencjalnego Przedsięwzięcia do dofinansowania z Funduszu Spójności. W ww. tabeli zestawiono również dane, na podstawie Indykatywnego wykazu indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych (z dnia 12.10.2007 r.), na temat przedsięwzięć, za których przygotowanie zgodnie ze stosownymi porozumieniami odpowiada Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W załączniku nr 8 przedstawiono również zestawienie prac wykonanych przy projektach dla Programu Operacyjnego "Infrastruktura i Środowisko" przez Zespół ds. Obsługi Funduszu Spójności w WFOŚiGW we Wrocławiu w 2007 r. Zespół ten wykonywał ponadto prace przy: opiniowaniu projektów dokumentów do PO "IiŚ", wytycznych, kryteriów, umów i przesyłał uwagi do WFOŚiGW w Poznaniu i Ministerstwa Środowiska, opiniował projekty "Porozumienia" pomiędzy WF i MŚ, brał udział w pracach nad opracowaniem "Podręcznika" dla Instytucji Wdrażających / Instytucji Pośredniczącej II.

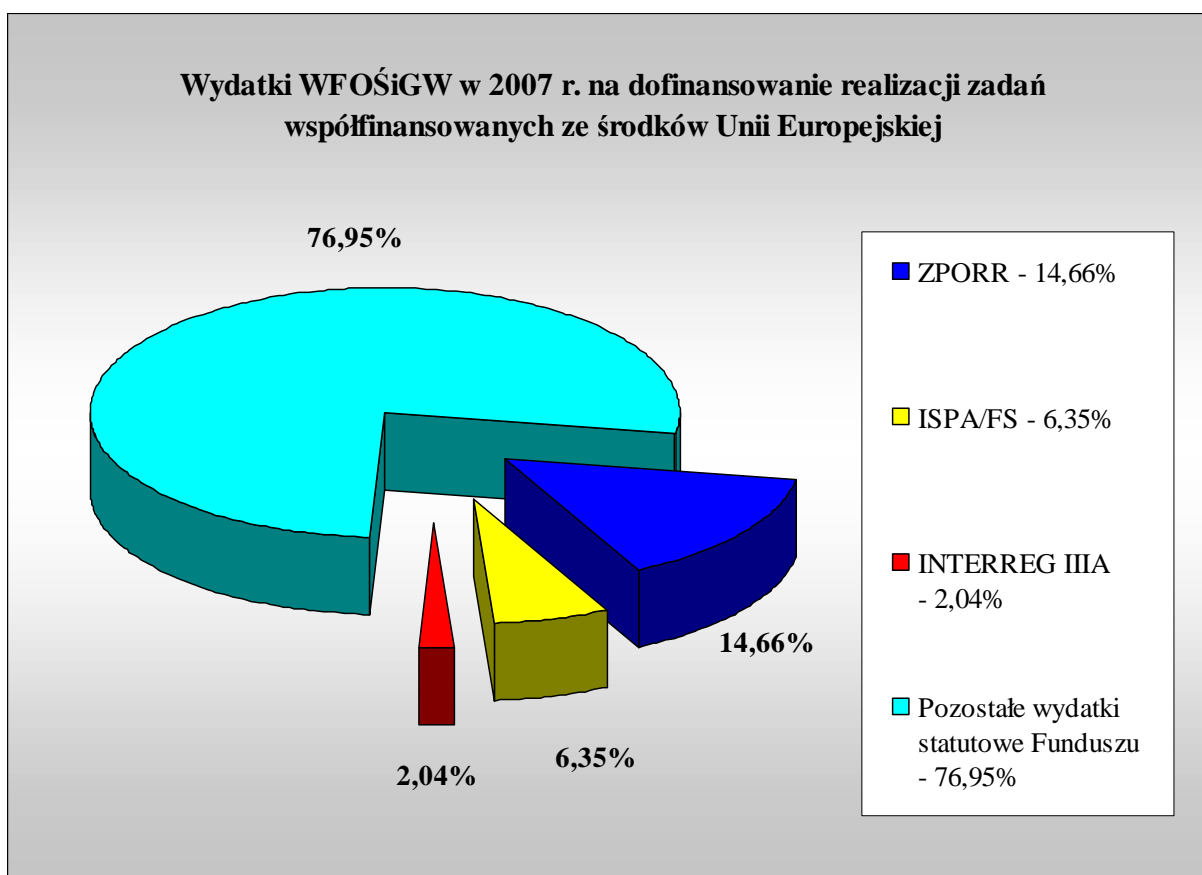
Zarządzeniem nr 27/2007 z dnia 4 grudnia 2007r przyjęty został „Regulamin

organizacyjny Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.

1.2. Dofinansowanie przez Fundusz zadań realizowanych z udziałem środków Unii Europejskiej

Fundusz dokonując wyboru zadań do dofinansowania traktował priorytetowo dofinansowanie zadań realizowanych z udziałem bezzwrotnych środków Unii Europejskiej, których wykonanie przyczynia się do wypełnienia wymagań określonych w dyrektywach Wspólnoty Europejskiej w obszarze „środowisko, wdrożonych do prawa krajowego.

Fundusz udzielił w 2007 r. znaczącej pomocy finansowej na wsparcie zadań realizowanych w ramach funkcjonujących programów pomocowych. Ogółem na ich dofinansowanie wydatkował w 2007 r. kwotę 36 104,0 tys. zł, tj. 23,05% środków wypłaconych na realizację wszystkich zadań statutowych.

Na dofinansowanie zadań według poszczególnych programów Fundusz wypłacił:

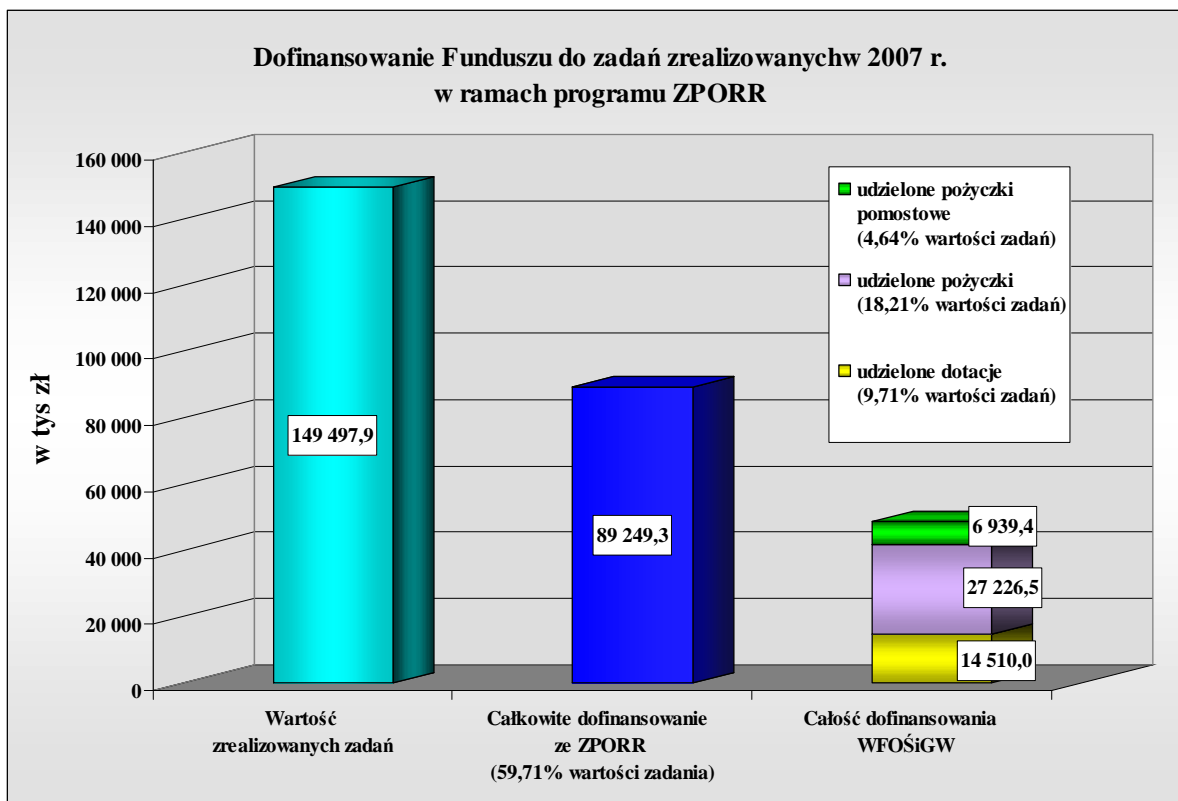
1) ZPORR	-	22 960,9 tys. zł,
2) ISPA/FS	-	9 942,9 tys. zł,
5) Program Inicjatywy Wspólnotowej
INTERREG III A Czechy-Polska	-	3 200,2 tys. zł.

1) **ZPORR** (Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego)

Fundusz przyjął w 2007 r. do dofinansowania 15 zadań przewidzianych do dofinansowania w ramach ZPORR (Fundusze Strukturalne). Pomoc finansowa Funduszu w realizacji tych zadań w 2007 r. wyniosła 22 960,9 tys. zł, w tym w formie dotacji 8 819,8 tys. zł, w formie pożyczki 10 148,0 tys. zł oraz w formie pożyczki pomostowej 3 993,2 tys. zł.

Spośród realizowanych zadań 5 o wartości 48 092,6 tys. zł zostało zakończonych w 2007 r. Ogółem Fundusz dofinansował ich realizację kwotą 10 629,5 tys. zł, w tym w formie dotacji w kwocie 4 337,4 tys. zł, pożyczki w kwocie 6 292,1 tys. zł.

Do zakończenia pozostało 10 zadań, w stosunku do których Fundusz posiada zobowiązania w kwocie 11 814,43 tys. zł.

2) **ISPA/FS (Przedakcesyjny Instrument Polityki Strukturalnej)**

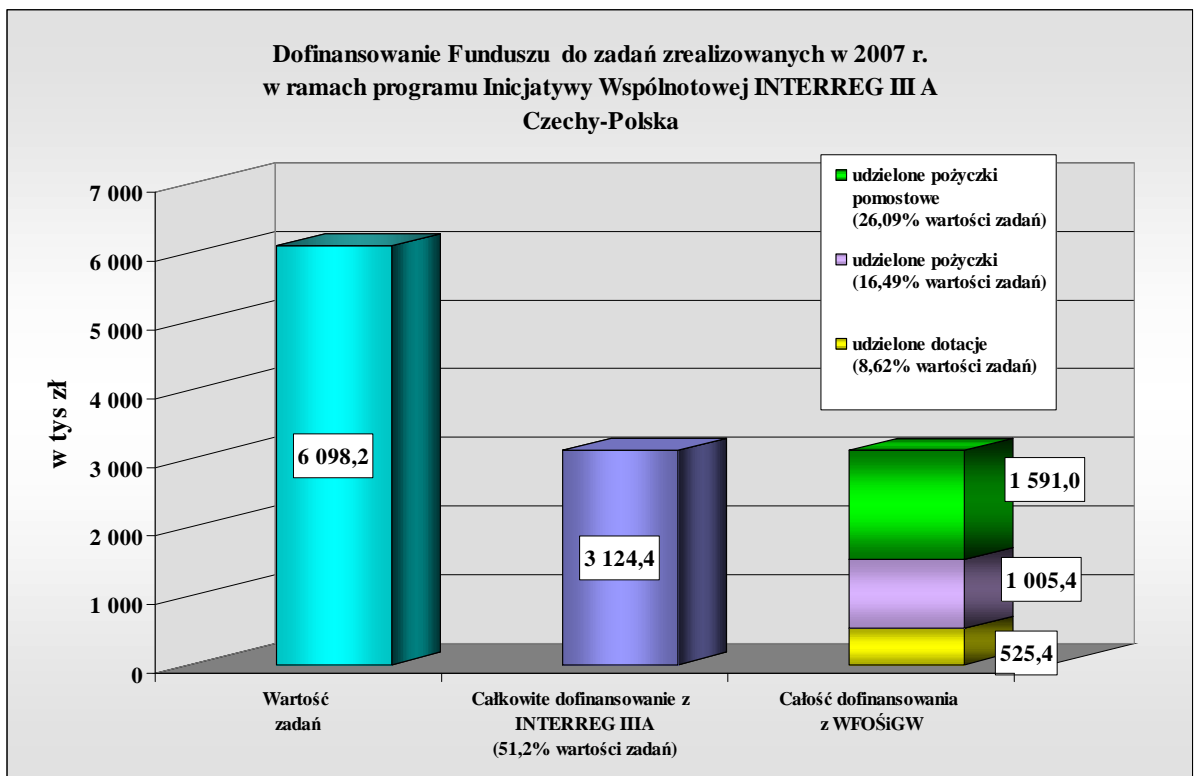
Fundusz objął dofinansowaniem w 2007 r. 10 przedsięwzięć. Pomoc finansowa udzielona przez Fundusz w 2007 r. Na ich dofinansowanie wyniosła ogółem 9 942,9 tys. zł, w tym w formie dotacji 4 321,2 tys. zł, pożyczek 5 621,7 tys. zł. Wszystkie zadania kontynuowane będą w latach następnych i Fundusz posiada w stosunku do nich zobowiązania wynikające z zawartych umów w wysokości 15 199,7 tys. zł. Ponadto w stosunku do 2 zadań Rada Nadzorcza podjęła uchwały zwiększających dofinansowanie o 19 300,0 tys. zł, w tym w formie dotacji o 9 650,0 tys. zł oraz w formie pożyczek w wysokości 9 650,0 tys. zł.

3) **Program Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A Czechy-Polska**

Fundusz przyjął do dofinansowania w 2007 r. 4 zadania objęte programem Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A Czechy-Polska.

Pomoc finansowa udzielona przez Fundusz w 2007 r. wyniosła 3 200,2 tys. zł, w tym 458,0 tys. zł dotacji, 751,2 tys. zł pożyczki oraz 1 991,0 tys. zł pożyczki pomostowej.

W ciągu roku zakończona została realizacja 3 zadań o wartości 6 098,2 tys. zł. Fundusz dofinansował je kwotą 3 124,4 tys. zł, w tym 525,4 tys. zł dotacji, 1 005,4 tys. zł pożyczki i 1 591,0 tys. zł pożyczki pomostowej.

Do zakończenia w 2008 r. pozostaje 1 zadanie, na dofinansowanie którego Fundusz wypłacił wszystkie środki zgodnie z zawartą umową pożyczki krótkoterminowej.

2. Gospodarka ściekowa i ochrona wód

Z dziedziny gospodarki ściekowej i ochrony wód Fundusz rozpatrzył w 2007 r. 96 wniosków, z których 76 zostało rozpatrzonych pozytywnie przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 5 nie spełniało „Kryteriów ...” Funduszu, 8 zostało wycofanych przez wnioskodawców, a 7 pozostało do rozstrzygnięcia w 2008 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowało się 91 zadań inwestycyjnych, spośród których 85 zadań zostało dofinansowanych.

Fundusz wydatkował w 2007 r. na zadania związane z budową lub modernizacją miejskich i wiejskich mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków oraz budowę sieci kanalizacyjnych w miastach i wsiach województwa dolnośląskiego ogółem 71 270,4 tys. zł tj. 45,42% środków wypłaconych na realizację wszystkich zadań statutowych, z czego 26 575,1 tys. zł, tj. 37,29% stanowiły dotacje, a 44 695,3 tys. zł tj. 62,71% pożyczki.

Na lata następne Fundusz posiada zobowiązania wynikające z zawartych umów w stosunku do 27 zadań kontynuowanych na kwotę 39 751,3 tys. zł (55,84% wszystkich zobowiązań), z czego 8 709,3 tys. zł dotyczy umów dotacji, a 31 042,0 tys. zł umów pożyczek.

W 2007 r. zakończono i oddano do użytku 2 nowo wybudowane oczyszczalnie ścieków o przepustowości 1 688,00 m³/d oraz zmodernizowano 1 oczyszczalnię zwiększając jej przepustowość o 436,20 m³/d.

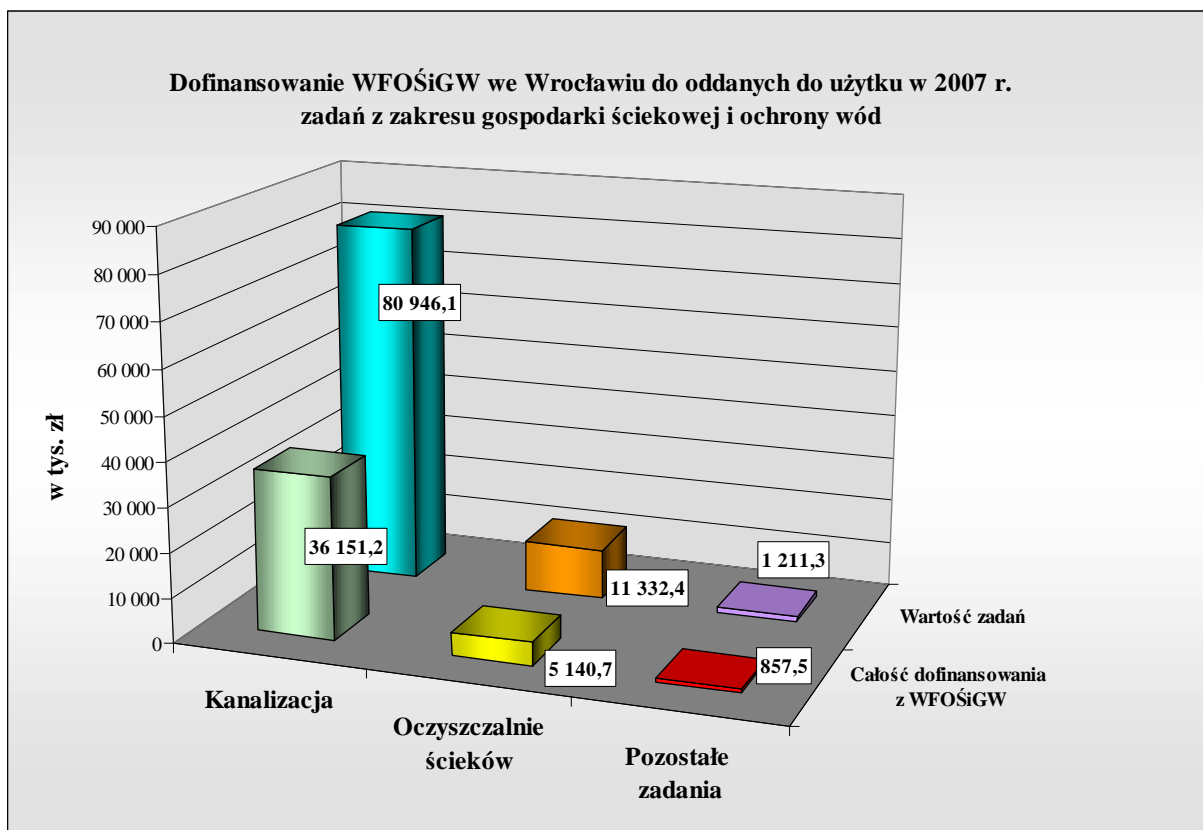
Na terenie 35 gmin w 48 miejscowościach wybudowano 237,8 km sieci kanalizacyjnych, w tym 226,3 km na terenach wiejskich.

Wybrane efekty rzeczowe uzyskane w wyniku oddania do użytku nowo wybudowanych i modernizowanych oczyszczalni ścieków oraz efekty w zakresie kanalizacji ściekowej przedstawiają tabele nr 2 i 3.

W efekcie tych działań zaistniała możliwość ograniczenia ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach:

- BZT5 - 830,48 w kg/d
- zawiesina ogólna - 681,59 w kg/d

Przy ogólnej wartości zadań zakończonych w 2007 r. w wysokości 93 489,8 tys. zł, dofinansowanie Funduszu wyniosło 42 149,4 tys. zł, w tym do budowy i modernizacji oczyszczalni 5 140,7 tys. zł, budowy i modernizacji kanalizacji 36 151,2 tys. zł oraz 857,5 tys. zł pozostałych zadań z dziedziny gospodarki ściekowej i ochrony wód.

Do najważniejszych zadań z zakresu ochrony wód, które dofinansowywane były przez Fundusz w 2007 r. należą:

- 1) z oddanych do eksploatacji nowo wybudowanych i modernizowanych mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków:
 - oczyszczalnia ścieków w Świeradowie – o przepustowości 1.329m³/d (Program ZPORR),
 - oczyszczalnia ścieków w Osiecznicy dla gminy Osiecznica – o przepustowości 646,20m³/d,
 - oczyszczalnia ścieków w Suchoj Wielkiej dla Gminy Zawonia – o przepustowości 359 m³/d
- 2) z przekazanych do eksploatacji sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej (o długości 237,8 km):
 - kanalizacja sanitarna w ulicy Kopernika - etap II w Pieszycach (1,05 km),
 - kanalizacja sanitarna w ul. Gałczyńskiego w Polanicy Zdroju (0,4 km),
 - kanalizacja sanitarna - osiedle Centrum w Pieszycach (0,27 km),
 - kanalizacja sanitarna we wsi Grodziszcze w gminie Świdnica (2,00 km),
 - kanalizacja sanitarna i deszczowa w ul. Kasprowicza z Złotym Stoku (0,38 km),
 - kanalizacja sanitarna w ulicy Kopernika w Pieszycach - etap I (0,86 km),
 - rozbudowane sieci kanalizacji sanitarnej w ciągu ulicy Górnej i ulicy Nadbrzeżnej w Bystrzycy Kłodzkiej (0,44 km),
 - kanalizacja w Świeradowie – 1,146 km (ZPORR),
 - budowa kanalizacji w Lubawce – 4,438km (INTERREG IIIA),
 - kanalizacja w Osiecznicy, Świętoszowie, Osieczowie, Przejęsławiu, Tomisławiu – gm. Osiecznica 39,73 km,
 - kanalizacja w Kraszowicach gm. Bolesławiec – 8,476km,
 - kanalizacja sanitarna w północnej części gminy Kąty Wrocławskie o łącznej długości 43,66 km (ZPORR) ,
 - kanalizacja sanitarna w Gajkowie i Jeszkowicach w Gminie Czernica – o łącznej długości 32,10 km (ZPORR),
 - kanalizacja sanitarna i deszczowa w rejonie ul. Mostowej w Środzie Śląskiej w Gminie Środa Śląska - 3,88 km,

- kanalizacja sanitarna w Arboretum w Wojsławicach przez Uniwersytet Wrocławski – Ogród Botaniczny - o całkowitej długości 1,8 km,
- kanalizacja sanitarna w Środzie Śląskiej w Gminie Środa Śląska – o długości 1,0 km,
- kanalizacja sanitarna w Wiszni Małej i Ligocie Pięknej w Gminie Wisznia Mała - o długości 5,64 km,
- kanalizacja sanitarna w Krzeptowie w Gminie Kąty Wrocławskie – o długości 2,4 km,
- kanalizacja w miejscowości Smardzów, gm. Jerzmanowa – 4,6 km ,
- kanalizacja sanitarna dla miejscowości Ogorzelec – 2,1 km., co zakończyło kanalizowanie Gminy Grębocice
- kanalizacja sanitarna dla miejscowości Rzeszotary i Dobrzejów - 22,5 km
- kanalizacja sanitarna dla wsi Leszczyna - 10,7 km oraz Nowej Wsi Złotoryjskiej – 6,3 km sieci w Gminie Złotoryja,
- sieć wodociągowa 8,5 km oraz kanalizacja 7,8 km w ramach II i III etapu kończącego porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gaworzycach,
- kanalizacja wsi Taczalin, Księginice oraz ul. Książąt Śląskich w Legnickim Polu na terenie Gminy Legnickie Pole - 14 km,
- w Prochowicach zakończono kanalizowanie ul. Kościuszki - 1,7 km - oraz rozpoczęto budowę kanalizacji sanitarnej w ul. Leśnej, Krótkiej, Łąkowej oraz ul. Legnickiej,
- skanalizowano wieś Kurów w Gminie Jerzmanowa – 5,2 km włączając nowo wybudowany system kanalizacyjny do miejskiej oczyszczalni ścieków dla miasta Głogowa.

Ponadto w 2007 r. rozpoczęto realizację zadań, które będą kontynuowane w latach następnych, a mianowicie:

- Ochrona Gór Sowich i Bardzkich przez budowę infrastruktury technicznej w gminie wiejskiej Nowa Ruda (zadanie realizowane w ramach programu ZPORR),
- budowa kanalizacji sanitarnej w Bożkowie w gminie wiejskiej Nowa Ruda,
- "Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Jeleniej Górze w mieście Jelenia Góra w ramach programu Fundusz Spójności-ISP 2002/PL/16/P/PE/033",

- „Oczyszczanie ścieków w Bolesławcu” w ramach programu Funduszu Spójności- ISPA 2001/PL/P/PE/026 ,
- „Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji – I etap” na terenie gmin Mysłakowice, Podgórzyn, Szklarska Poręba i Kowary przez Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji spółkę z o.o. w ramach Funduszu Spójności,
- modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków dla Hotelu LAS w Piechowicach do przepustowości 100m³/d,
- budowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Oława dla miejscowości: Bystrzyca, Janików, Stary Otok, Stary Górnik przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Brzegu - 42,50 km (Program ISPA 2002),
- „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Długołęka - III etap” w Gminie Długołęka o łącznej długości 9,35 km,
- „Budowa kanalizacji sanitarnej w Wilczycach - etap I” w Gminie Długołęka o łącznej długości 4,36 km,
- budowa systemu kanalizacji sanitarnej II etap, w tym budowa oczyszczalni ścieków w Bukowicach o przepustowości 312m³/d oraz kanalizacji sanitarnej w Bukowicach o długości 28,44km, w Gminie Krośnice (ZPORR),
- budowa systemu kanalizacji sanitarnej III etap, w tym rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Krośnicach z przepustowości 350m³/d do 620m³/d oraz kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Dąbrowa, Czarnogoźdźce, Świebodów, Dziewiętlin, Police, Wąbnice o długości 26,5km w Gminie Krośnice (ZPORR),
- budowa oczyszczalni ścieków w Stanowicach o przepustowości 1 200m³/d w Gminie Oława,
- budowa systemu kanalizacji sanitarnej w miejscowości Siechnice, Radwanice i Św. Katarzyna w Gminie Święta Katarzyna – o długości 10,12km,
- budowa systemu kanalizacji sanitarnej w miejscowości Połczyn, Mojęcice, stary Wołów w Gminie Wołów – o długości 26,5km,
- rozbudowa oczyszczalni ścieków w Wąsoszu, gm.Wąsosz o przepustowości 600m³/dobę,
- budowa kanalizacji w miejscowości Radwanice, gm.Radwanice – 18,5km.

Osobną grupę stanowiły dofinansowane w 2007 r. zadania związane z przygotowaniem dokumentacji do Funduszu Spójności:

- dokumentacje dla Miasta i Gminy Mirsk przygotowywanej dla przedsięwzięcia zgłoszonego do RPO,
- dokumentacja dla Gmin Sulików, Platerówka i Zgorzelec w ramach programu Czerwona Woda,
- dokumentacja dla Gminy Siekierczyn przygotowywanej dla przedsięwzięcia zgłoszonego do RPO.

3. Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu

Z dziedziny ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu Fundusz rozpatrzył w 2007 r. 84 wnioski, z których 72 zostało pozytywnie rozpatrzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 3 nie spełniały „Kryteriów ...” Funduszu, 6 zostało wycofanych przez wnioskodawców, a 3 pozostały do rozstrzygnięcia na 2008 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowało się 79 zadań. Fundusz wydatkował w 2007 r. środki na dofinansowanie 75 zadań.

Na dofinansowanie realizacji zadań zapewniających zmniejszenie emisji gazów i pyłów, powstających w procesie spalania energetycznego paliw, w tym poprzez termomodernizację budynków i modernizację starych kotłowni, Fundusz wydatkował 34 755,0 tys. zł, co stanowiło 22,15% całości wydatków statutowych, z czego 3 926,3 tys. zł tj. 11,30% stanowiły dotacje, a 30 828,7 tys. zł tj. 88,70% pożyczki.

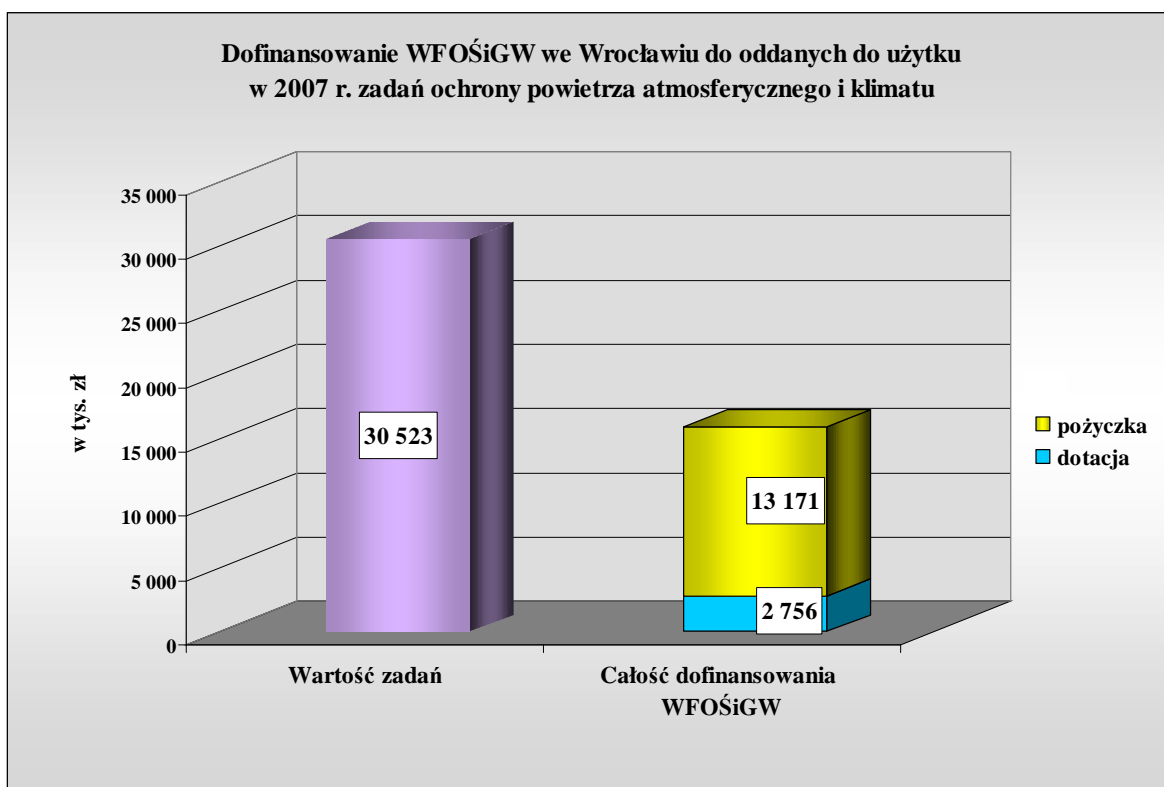
Na lata następne podjęto zobowiązania wynikające z zawartych umów w stosunku do 13 zadań kontynuowanych na kwotę 11 697,9 tys. zł (16,43% wszystkich zobowiązań), w tym w formie dotacji 418,1 tys. zł oraz w formie pożyczki 11 279,8 tys. zł.

Przy ogólnej wartości zadań z zakresu ochrony powietrza oddanych do użytku w 2007 r. w wysokości 30 523,2 tys. zł, dofinansowanie Funduszu wyniosło 15 926,2 tys. zł.

Dofinansowanie Funduszu ukierunkowane było na pomoc w realizacji zadań

związanych z:

- ograniczeniem niskiej emisji z lokalnych kotłowni poprzez ich modernizację oraz budowę kotłowni na biomasę,
- ograniczeniem emisji zanieczyszczeń przemysłowych,
- budową i modernizacją sieci ciepłowniczych,
- termomodernizacją budynków,
- wspieraniem nowych technologii pozwalających na uzyskanie tzw. „czystej” energii z odnawialnych źródeł energii.

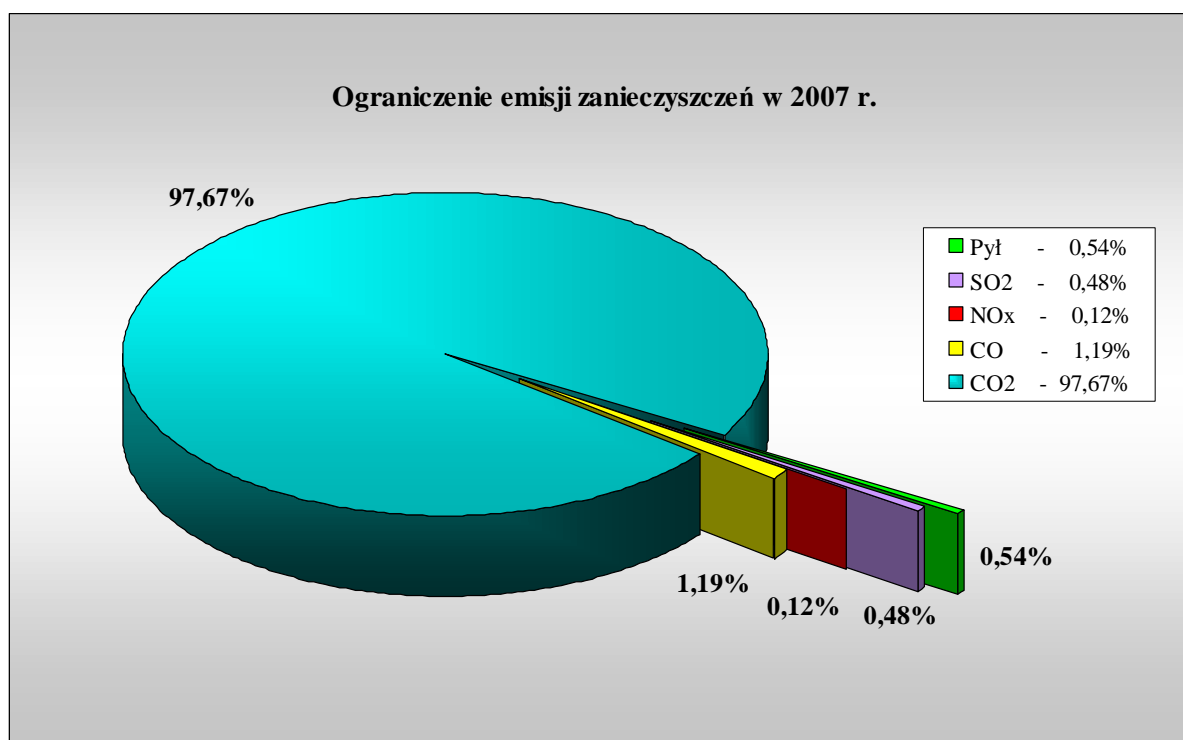
Efekty rzeczowe pomocy finansowej udzielonej przez Fundusz na zadania związane z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu są następujące:

- 1) zmodernizowano 26 kotłowni na kotłownie opalane gazem i olejem opałowym, o łącznej mocy o łącznej mocy 4 195,0 kW,
- 2) wybudowano sieci ciepłownicze o długości 4 285,15 mb,
- 3) wybudowano 3 nowe kotłownie (2 opalane gazem o mocy 231,0kW oraz 1 kotłownię na słomę mocy 360,0kW) o mniejszej uciążliwości dla środowiska niż tradycyjne kotłownie opalane paliwem stałym,

- 4) w 2 obiektach zainstalowano dodatkowe ogrzewanie wykorzystujące solary o powierzchni 28 m²,
- 5) zamontowano 23 szt. węzłów cieplnych o łącznej mocy 10 329,4 kW,
- 6) przeprowadzono termomodernizację 25 obiektów.

Obiekty i instalacje przekazane do eksploatacji w ciągu 2007 r. pozwolą na obniżenie w skali roku emisji:

- pyłu - 85,081 Mg/r
- SO₂ - 75,241 Mg/r
- NO_x - 19,030 Mg/r
- CO - 185,273 Mg/r
- CO₂ - 15 262,72 Mg/r

Efekty rzeczowe uzyskane w zakresie ochrony powietrza przedstawione zostały w tabeli nr 4.

Do największych inwestycji zrealizowanych w 2007 r. przy udziale finansowym Funduszu zaliczyć należy:

- modernizację wentylatorni mechanicznej w Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Szklarskiej Porębie,
- modernizację systemu ciepłego w Ośrodku Szkolenia Piechoty Górskiej „Jodła” w Dusznikach Zdrój o mocy 1.340 kW,
- modernizację kotłowni w Domu Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie – etap II o mocy 320 kW,
- modernizację wraz z remontem kotła parowego OP-230/K1 w EC Wrocław przy ul.Łowieckiej 24, która zapewni ciągłość dostaw ciepła dla mieszkańców Wrocławia i przyczyni się od uzyskania ponadstandardowych wielkości emisji dla tlenków azotu i poniżej wielkości standardów emisyjnych dla SO₂ i pyłu obowiązujących od 2008 r.,
- zakończoną rozbudowę i modernizację źródła ciepła stałopalnego–4,5 MW wraz z budową sieci ciepłowniczych i węzła ciepłego dla Przedsiębiorstwa Usług Ciepłowniczych w Jelczu-Laskowicach,
- modernizację kotłowni w Oddziale Zerowym Szkoły Podstawowej w Bolkowie,
- oddanie do eksploatacji kotłowni gazowej przy nowo wybudowanej sali sportowej przy Gimnazjum w Bolkowie.
- termomodernizację obiektów:
 - ✓ Zespołu Szkół Ekonomiczno – Technicznych w Rakowicach Wielkich,
 - ✓ Liceum Ogólnokształcącego w Bolesławcu,
 - ✓ Gminnego Gimnazjum w Sosnowcu,
 - ✓ Szkoły Podstawowej Nr 9 w Dzierzoniowie,
 - ✓ budynku szkolno-przedszkolnego w Rokitkach,
 - ✓ Szkoły Podstawowej nr 1 w Złotoryi,
 - ✓ głównego budynku Specjalistycznego Szpitala Ginekologiczno-Położniczego w Wałbrzychu,
 - ✓ Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Wrocławiu – I etap - kompleksowa termomodernizacja obiektów polegająca na dociepleniu przegród zewnętrznych o łącznej powierzchni ok. 36 000 m², co winno przynieść oszczędność energii cieplnej w skali roku o 11 415 GJ,
 - ✓ Ośrodka Zdrowia w Pęcławiu
 - ✓ budynku Europejskiego Centrum Młodzieży Euroregionu „NYSA” w Jaworze,
 - ✓ internatu Powiatowego Centrum Kształcenia Zawodowego w Jaworze;

- ✓ budynku Powiatowego Centrum poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego w Jaworze,
- ✓ klasztornych Zespołu Opactwa Cystersów w Krzeszowie.

Na uwagę zasługuje rozpoczęcie w 2007 r. realizacji następujących zadań:

- modernizacja systemu ciepłowniczego realizowaną przez ZPEC Zgorzelec,
- budowa systemu ciepłowniczego wykorzystującego biomasę w Świerzawie,
- termomodernizacja budynków leczniczych NZOZ Dolnośląskiego Centrum Rehabilitacji Sp. Z o.o. w Kamiennej Górze,
- kompleksowa termomodernizacja obiektów Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Wrocławiu – I etap -polegającej na dociepleniu przegród zewnętrznych o łącznej powierzchni ok. 36 000 m², co winno przynieść oszczędność energii cieplnej w skali roku o 11 415 GJ.

4. Gospodarka odpadami

Z dziedziny gospodarki odpadami Fundusz rozpatrzył w 2007 r. 41 wniosków, z których 27 zostało pozytywnie rozpatrzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 8 nie spełniało „Kryteriów ...” Funduszu, 4 zostały wycofane przez wnioskodawców, a 2 pozostały do rozstrzygnięcia na 2008 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowało się 29 zadań. Fundusz wydatkował w 2007 r. środki na dofinansowanie 27 zadań.

Na dofinansowanie realizacji zadań z tej dziedziny Fundusz wydatkował 3 136,4 tys. zł, co stanowiło 2,00% całości wydatków statutowych, z czego 477,0 tys. zł tj. 15,21% stanowiły dotacje, a 2 659,4 tys. zł, tj. 84,79% pożyczki.

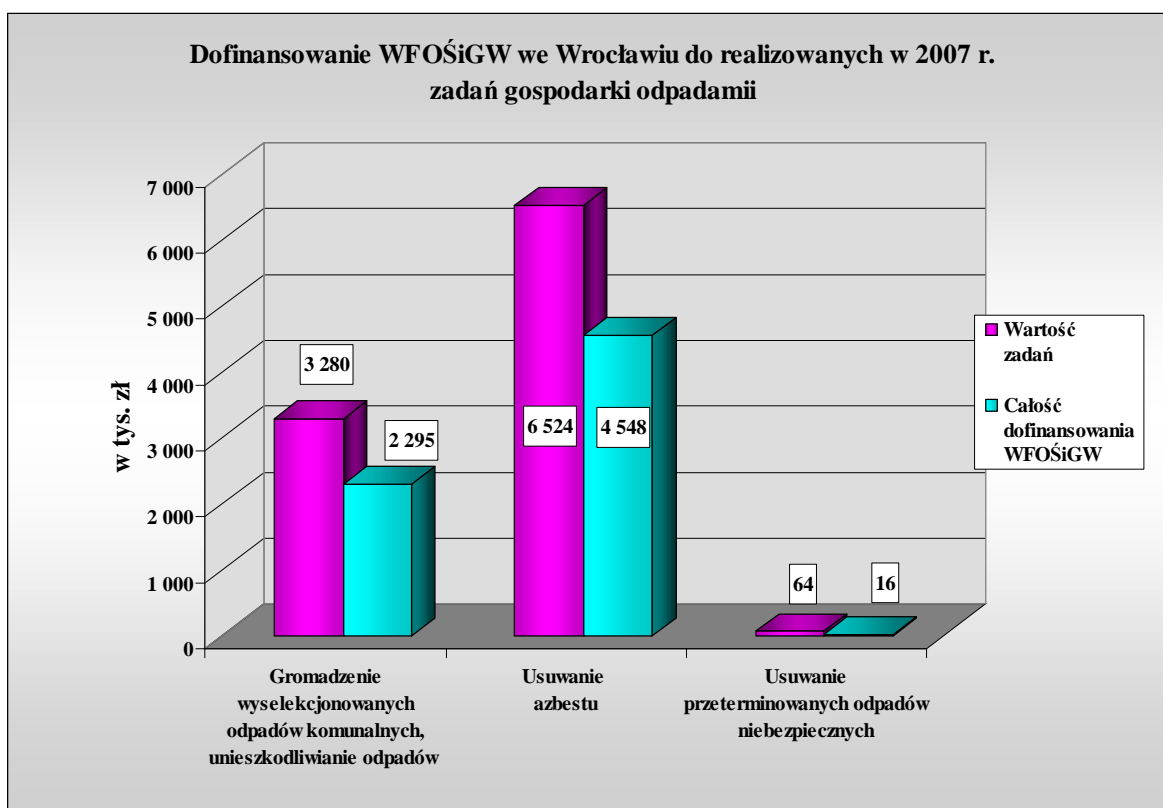
Na realizację 6 zadań kontynuowanych Fundusz posiada zobowiązania na lata następne na kwotę 735,7 tys. zł (1,03% wszystkich zobowiązań), w tym w formie dotacji w kwocie 204,7 tys. zł oraz w formie pożyczki w kwocie 531,0 tys. zł, wynikające z zawartej umowy.

Efekty rzeczowe pomocy finansowej udzielonej przez Fundusz na zadania

związane z gospodarką odpadami są następujące:

- zakupiono 1 853,00 szt. pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych pozwalających na zgromadzenie i wyselekcjonowanie w ciągu roku 2 468,60 Mg/a odpadów,
- zakupiono 6 specjalistycznych pojazdów do zbiórki odpadów,
- unieszkodliwiono 17 Mg przeterminowanych chemikaliów,
- usunięto 77,91Mg azbestu.

Wykaz wybranych zadań wraz z efektami rzeczowymi zawiera tabela nr 5.

Do najważniejszych zakończonych w 2007 r. zadań z zakresu gospodarki odpadami należą:

- unieszkodliwienie 54 Mg azbestu z dachów kościołów w Dzikowcu i Woliborzu oraz z dachu magazynu PHU Spedition Dąbrowski w Wałbrzychu,
- unieszkodliwienie 17 MG przeterminowanych środków chemicznych – Politechnika Wrocławska Wydział Chemiczny,

- usunięcie 47,3 ton azbestu w ramach wymiany sieci wodociągowej na odcinku Ostaszów – Krępa w Gminie Przemków.

W ramach realizowanych Gminnych Programów Gospodarki Odpadami kontynuowano zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów na terenie Gminy Kotla oraz Gminy Prochowice.

W 2007 r. rozpoczęto realizację inwestycji związanych z unieszkodliwieniem, utylizację pokryć dachowych o pow. 4000m² wykonanych z azbestu w Gminie Kondratowice.

5. Pozostałe zadania

5.1. Gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa

Z dziedziny gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej Fundusz rozpatrzył w 2007 r. 34 wnioski, z których 30 zostało pozytywnie rozpatrzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 2 zostały wycofane przez wnioskodawców, a 2 pozostały do rozstrzygnięcia na 2008 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowało się 44 zadań. Fundusz wydatkował w 2007 r. środki na dofinansowanie 42 zadań.

Na dofinansowanie realizacji zadań z tej dziedziny Fundusz wydatkował 27 545,1 tys. zł, co stanowiło 17,55% całości wydatków statutowych, z czego 13 464,0 tys. zł, tj. 48,88% stanowiły dotacje, a 14 081,1 tys. zł, tj. 51,12% pożyczki.

Na realizację 8 zadań kontynuowanych Fundusz posiada zobowiązania na lata następne na kwotę 11 733,2 tys. zł (16,48% wszystkich zobowiązań), w tym w formie dotacji w kwocie 3 403,0 tys. zł oraz w formie pożyczki w kwocie 8 330,2 tys. zł, wynikające z zawartej umowy.

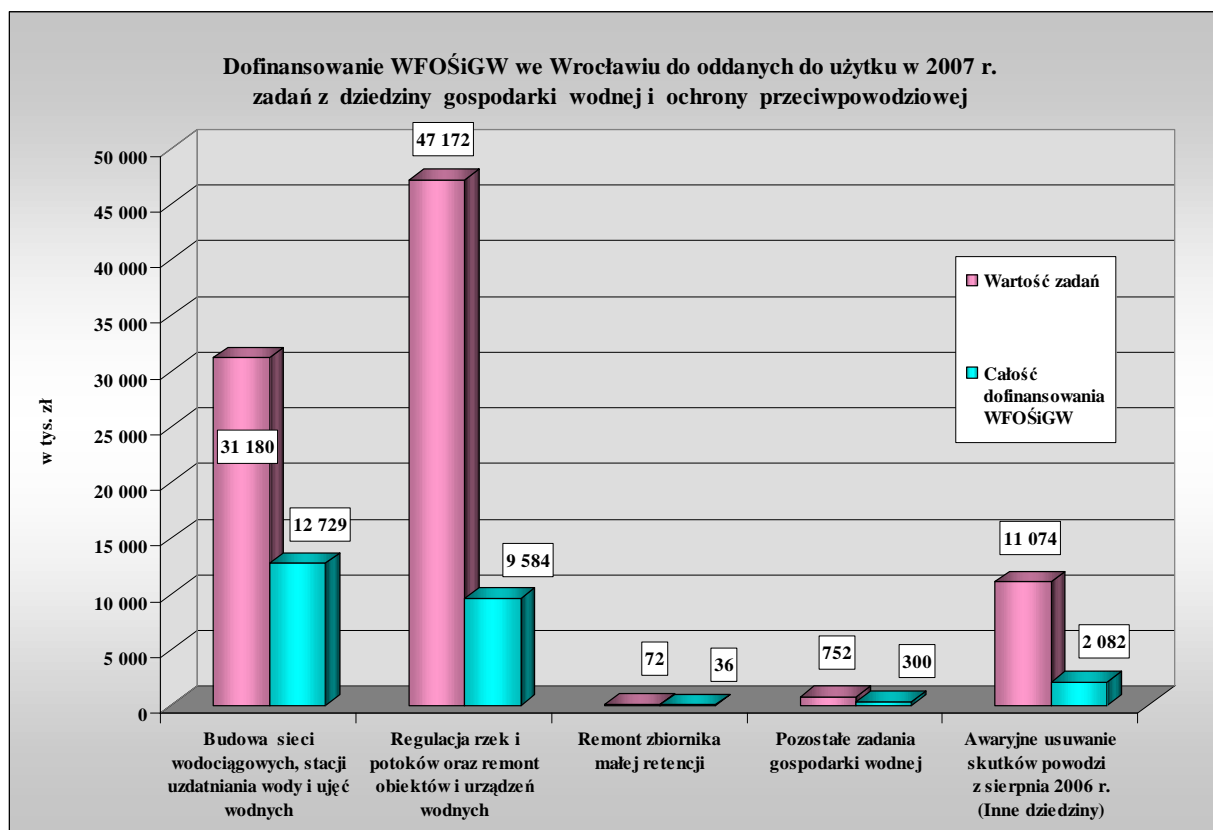
Środki przekazano na dofinansowanie realizacji zadań dotyczących:

- budowy sieci wodociągowych,
- ujęć wodnych i stacji uzdatniania wody,

- udroźnienia koryt rzek oraz uzupełnienia brakujących odcinków wałów przeciwpowodziowych,
- budowę i remont zbiorników wodnych.

Efekty rzeczowe pomocy finansowej udzielonej przez Fundusz na zadania związane z gospodarką wodną i ochroną przeciwpowodziową są następujące:

- wybudowano 78,5 km sieci wodociągowych (w 32 miejscowościach na terenie 16 gmin), w tym 36,8 km na terenach wiejskich i 41,7 km na terenach miejskich,
- oddano do użytku 6 stacji uzdatniania wody o wydajności 59 001,62 m³/d,
- wykonano prace badawczo - poszukiwawcze docelowych ujęć wód podziemnych i uzyskano ujęcia wodne o łącznej wydajności 477,20 m³/d,
- w ramach regulacji potoków wybudowano 9 szt. stopni siatkowo-kamiennych o wysokości 0,2 m oraz wykonano roboty naprawcze popowodziowe 1 stopnia na rzece,
- przeprowadzono regulację linii brzegowych rzek o łącznej długości 133,2 km,
- wybudowano 2, 95 km wałów przeciwpowodziowych oraz przeprowadzono uzupełnienie 2,8 km brakujących odcinków wałów przeciwpowodziowych ,
- odbudowano 1 zbiornik małej retencji o pojemności 3 500,0 m³.

Przy ogólnej wartości zadań zakończonych w 2007 r. w wysokości 79 175,7 tys. zł, dofinansowanie Funduszu wyniosło 22 649,1 tys. zł, w tym do budowy sieci wodociągowych, stacji uzdatniania wody i ujęć wodnych 12 729,1 tys. zł, regulacji rzek i potoków oraz remontu obiektów i urządzeń wodnych 9 584,0 tys. zł, remontu zbiornika małej retencji 36,0 tys. zł oraz pozostałych zadań 300,0 tys. zł.

Wybrane efekty rzeczowe uzyskane w 2007 r. w zakresie gospodarki wodnej przedstawia tabela nr 6.

Przy pomocy finansowej Funduszu w 2007 r. zakończono realizację następujących zadań z zakresu gospodarki wodnej:

- przebudowę sieci wodociągowej w miejscowości Olszyna w ilości 24,98km,
- remont wodociągu w ulicy Floriańskiej w Gryfowie Śląskim w ilości 0,89km,
- rozbudowę zakładu uzdatniania wody wraz z rozbudową ujęcia wody w Zawidowie do wydajności 1.800m³/d,
- budowę trzech ujęć wody w Gminie Stara Kamienica w miejscowościach Kromnów Wola, Mała Kamienica i Kopaniec,
- zabezpieczenie przeciwpowodziowe miasta Wleń poprzez wykonanie wałów przeciwpowodziowych o łącznej długości 2.953mb,
- popowodziowy remont zabudowy regulacyjnej na rzece Kwisie w miejscowości Krobica w km 122+470 – 124+270 na długości 1.800mb,
- naprawę regulacji potoku Łomniczka w km 3+204 – 3+248 i 3+317 – 3+508 – etap III w Karpaczu na długości 235mb,
- odbudowę, udrożnienie i remont koryt rzek, potoków i kanałów oraz budowli hydrotechnicznych administrowanych przez DZMiUW we Wrocławiu oddział w Lwówku Śląskim o łącznej długości 10.877mb.
- popowodziowych robót naprawczych stopnia na rzece Białej Łądeckiej w km 19+700 w miejscowości Radochów,
- odtworzenie ubezpieczeń brzegowych koryta potoku Dzik w m. Dzikowiec,
- udrożnienie i remont koryt rzek, potoków i kanałów oraz budowli hydrotechnicznych administrowanych przez DZMiUW we Wrocławiu Oddział w Świdnicy,

- odbudowę i remont wałów przeciwpowodziowych, budowli, koryt rzek i potoków administrowanych przez DZMiUW we Wrocławiu Oddział Świdnica,
- budowę Wodociągu w ul. Zdrojowej w Polanicy Zdroju,
- budowę sieci wodociągowej w ul. Gałczyńskiego w Polanicy Zdroju,
- budowę stacji uzdatniania wody w Gminie Oborniki Śląskie - o łącznej przepustowości 983m³/dobę,
- odbudowę zbiornika małej retencyjny w Łowęcicach w Gminie Miękinia - o pojemności 3 tys. m³,
- budowę rurociągu tranzytowego z SUW Krzyżowa do miejscowości Różyniec wraz z siecią wodociągową i przyłączami oraz budowę zbiornika wyrównawczego w SUW - 7,6km,
- budowę sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Osła-Kolonia Osła -13,1km
- regulację koryta Potoku Sępólna od km 2+675 do km 8+550 na długości 5,8km, w tym budowę 9 szt. stopni siatkowo-kamiennych o wysokości 0,2m.

Ponadto ze środków Funduszu realizowano zadania, które będą kontynuowane w latach następnych:

- regulacja rzeki Lesk w km 8+530 - 8+915 w miejscowości Witków Śląski (w ramach przedsięwzięcia: Regulacja rzeki Lesk w km 7+260 - 9+525 - etap I),
- budowa sieci wodociągowej z przyłączami we wsi Lubachów - etap II i III,
- remont ubezpieczeń brzegowych i dennych na potoku Goworówka w km 3+660 - 4+983 w miejscowości Goworów - etap III,
- roboty naprawcze popowodziowe jazu na rzece Bystrzycy w km 74+600 w miejscowości Kraszowice,
- remont koryta potoku Czyżynka Struga - Lubomin Etap I odc. 3,
- budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Dziwiszów i Płoszczyna w Gminie Jeżów Sudecki,
- rozbudowa stacji uzdatniania wody w Bogatyni,
- odtworzenie przekroju normalnego koryta rzeki Kamienna w Jeleniej Górze.

5.2. Ochrona przyrody i lasów

Z dziedziny ochrony przyrody i lasów Fundusz rozpatrzył w 2007 r. 41 wniosków, z których 34 zostały pozytywnie rozpatrzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 2 nie spełniały „Kryteriów ...” Funduszu, 2 zostały wycofane przez wnioskodawców, a 3 pozostały do rozstrzygnięcia na 2008 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowało się 46 zadań. Fundusz wydatkował w 2007 r. środki na dofinansowanie 42 zadań.

Realizacja zadań z zakresu ochrony przyrody i lasów na terenie województwa dolnośląskiego dofinansowana została przez Fundusz w 2007 r. kwotą 4 256,0 tys. zł, co stanowiło 2,71% całości wydatków statutowych – 3 986,0 tys. zł, tj. 93,66% pomocy stanowiły dotacje, a 270,0 tys. zł, tj. 6,34% pożyczki.

Na lata następne powstały zobowiązania wynikające z zawartych umów w stosunku do 16 zadań kontynuowanych na kwotę 3 985,9 tys. zł (5,60% wszystkich zobowiązań), w tym w formie dotacji 3 735,9 tys. zł i w formie pożyczki 250,0 tys. zł.

Spośród zadań zrealizowanych w 2007 r. przy wsparciu finansowym Funduszu na szczególne wyróżnienie zasługują:

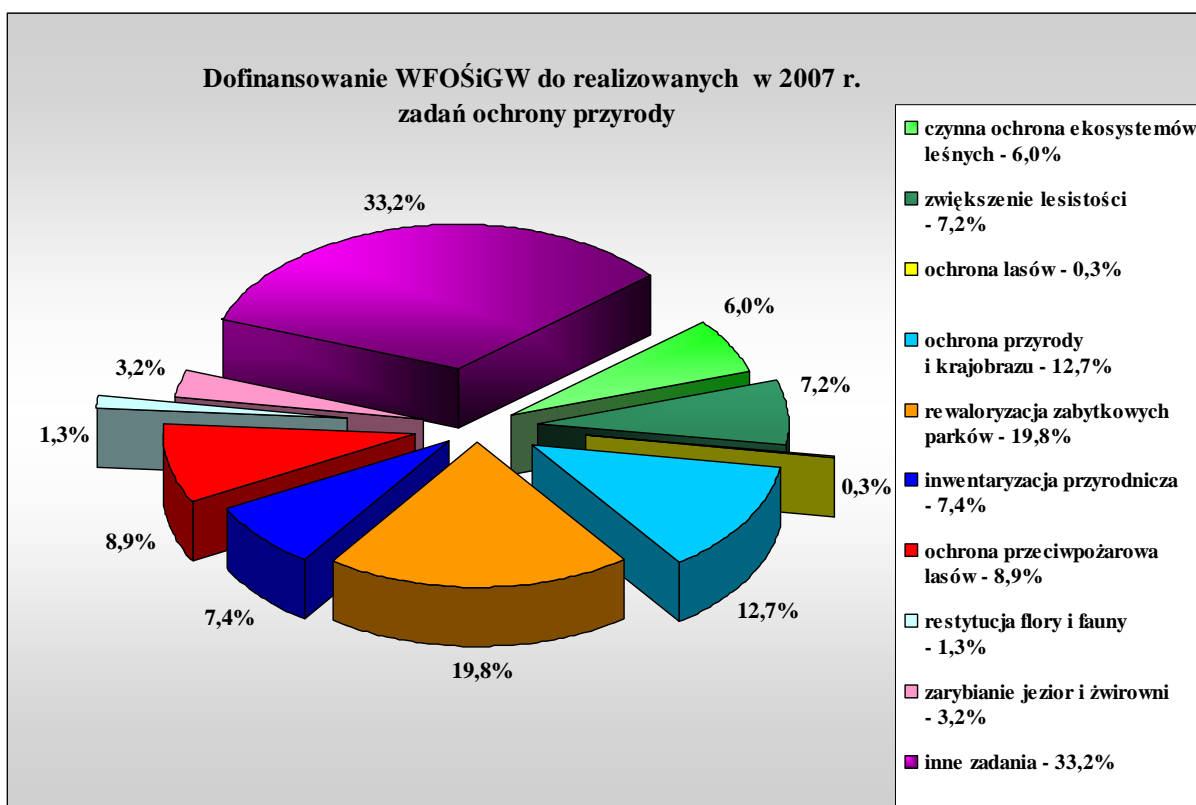
- Program ochrony przeciwpożarowej realizowany przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych Wrocław w latach 2006-2007, w ramach którego dofinansowano zakup samochodu terenowego z modułem gaśniczym dla Nadleśnictwa Kamienna Góra oraz budowę dwóch wież obserwacyjnych w Nadleśnictwach: Legnica i Lwówek Śląski.
- Utrzymanie ekosystemu na obszarze gospodarowania PZB „Stawy Milickie” w Rudzie Sułowskiej, polegające na wykonaniu szeregu prac w rezerwacie Stawy Milickie i jego otulinie, które poprawiają warunki bytowania ptaków chronionych na tym obszarze. W roku 2007 kontynuowano i zakończono I etap prac oraz rozpoczęto etap II. Stawy Milickie są jednym z największych w Środkowej Europie kompleksów stawowych o powierzchni około 6400 ha, z czego ponad 65% objęte

jest ochroną rezerwatową. Około 97,5% powierzchni PZB „Stawy Milickie” znajduje się w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków „Dolina Baryczy” sieci Natura 2000. W roku 1995 tereny te zostały włączone do spisu obszarów chronionych Konwencji RAMSAR i jako jedyne w Polsce zostały przyjęte do Światowego Programu Ochrony Jezior „Living Lakes”. Wszystkie wymienione powyżej programy mają na celu przede wszystkim ochronę miejsc bytowania ptaków wodno-błotnych, grupy zwierząt najbardziej zagrożonych współczesnymi zmianami antropogenicznymi. Na obszarze Stawów Milickich stwierdzono występowanie 273 gatunków ptaków, z czego 169 to gatunki gniazdujące. W okresach szczytowych na stawach przebywa do 70.000 osobników. Wykonane w ramach zadania prace pozwalają na utrzymanie miejsc lęgowych lub żerowisk m.in. następujących ptaków (wymienionych w załączniku nr 1 Dyrektywy Ptasiej – podstawowego aktu ochrony ornitofauny w Unii Europejskiej): bąk, bączek, bocian czarny, bocian biały, łabędź krzykliwy, podgorzałka, trzmielojad, kania czarna, kania ruda, bielik, błotniak stawowy, kropiatka, zielonka, derkacz, żuraw, rybitwa rzeczna, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, lelek, zimorodek, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, lerka, podróżniczek, jarzębiatka, ortolan oraz zachowanie możliwości wykorzystania stawów, jako koniecznego etapu migracji przez dalsze 40 gatunków, również wymienionych w Ptasiej Dyrektywie.

- Stworzenie elektronicznej bazy danych o czynnikach przyrodniczych i numerycznego modelu terenu jako podstawy kształtowania granicy rolno-leśnej w powiecie oławskim. Efektem prac realizowanych przez Instytut Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach jest mapa waloryzacji końcowej, na której zostały wyznaczone powierzchnie użytków rolnych zakwalifikowane do zmiany użytkowania na lasy oraz mapy poszczególnych czynników przyrodniczych w formie elektronicznej, które mogą być wykorzystane do innych celów, np. stanowić podstawę wielofunkcyjnego zagospodarowania terenu lub mogą służyć celom racjonalnego wykorzystania ziemi oraz restrukturyzacji rolnictwa i leśnictwa, nadając jednocześnie kierunek rozwoju dla tych funkcji i ich modyfikacji.
- Rozpoczęcie się realizacji zadania prowadzonego przez Gminę Wrocław, polegającego na założeniu Parku Leśnego Janówek we Wrocławiu na obszarze 35,93 ha, który będzie stanowił element pierścienia ekologicznego wokół Oczyszczalni Ścieków Janówek. W ramach zadania Fundusz dofinansował w roku 2007 zakup

sadzonek drzew, zakładanie łąk śródleśnych na obszarze 17.51 ha oraz koszenie upraw leśnych. Całość inwestycji zakończy się w roku 2009.

- Rewaloryzacja parków zdrojowych w Kudowie Zdroju (zadanie współfinansowane ze środków unijnych w ramach ZPORR), w Żarowie i w Polanicy Zdroju.
- Czynna ochrona ekosystemów leśnych Karkonoskiego Parku Narodowego – etap III zadanie zrealizowane przez Karkonoski Park Narodowy w Jeleniej Górze.
- Ochrona ekosystemów leśnych na terenie Nadleśnictwa Szklarska Poręba zrealizowana przez Nadleśnictwo Szklarska Poręba.
- Zakup urządzeń laboratoryjnych do Laboratorium Analiz DNA w Leśnym Banku Genów Kostrzyca zrealizowany przez Lasy Państwowe - Leśnym Banku Genów Kostrzyca>

- Wykonanie inwentaryzacji stanu lasu dla lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa przez:
 - ✓ Powiat Jeleniogórski na powierzchni 151,96 ha. położonych w granicach gminy Stara Kamienica,

- ✓ Powiat Lwówecki na powierzchni 120,02 ha. położonych w granicach gminy Mirsk,
- ✓ Powiat Lubański na powierzchni 203,17 ha. położonych w granicach gmin: Lubań, Leśna, Olszyna, Siekierczyn, Platerówka i Świeradów Zdrój.
- Program rozwoju, poprawy jakości osobniczej i wzmocnienia wartości biologicznej muflona na terenie Nadleśnictwa Jawor,
- „Przywrócenie bioróżnorodności w stawie przy zabytkowym parku w Piotrowicach” realizowane przez Gminę Męcinka.
- „Konserwacja, ochrona i leczenie cennego starodrzewu i pomników przyrody na terenie Miasta Legnica”, realizowane przez Urząd Miasta Legnica.

W 2007 r. w trakcie realizacji znajdowały się ponadto:

- dwa zadania realizowane przez Karkonoski Park Narodowy:
 - ✓ Restytucja Jodły Pospolitej w Karkonoskim Parku Narodowym – etap III 2007-2009.
 - ✓ Ochrona najcenniejszych alpejskich, subalpejskich i górnoreglowych ekosystemów KPN.

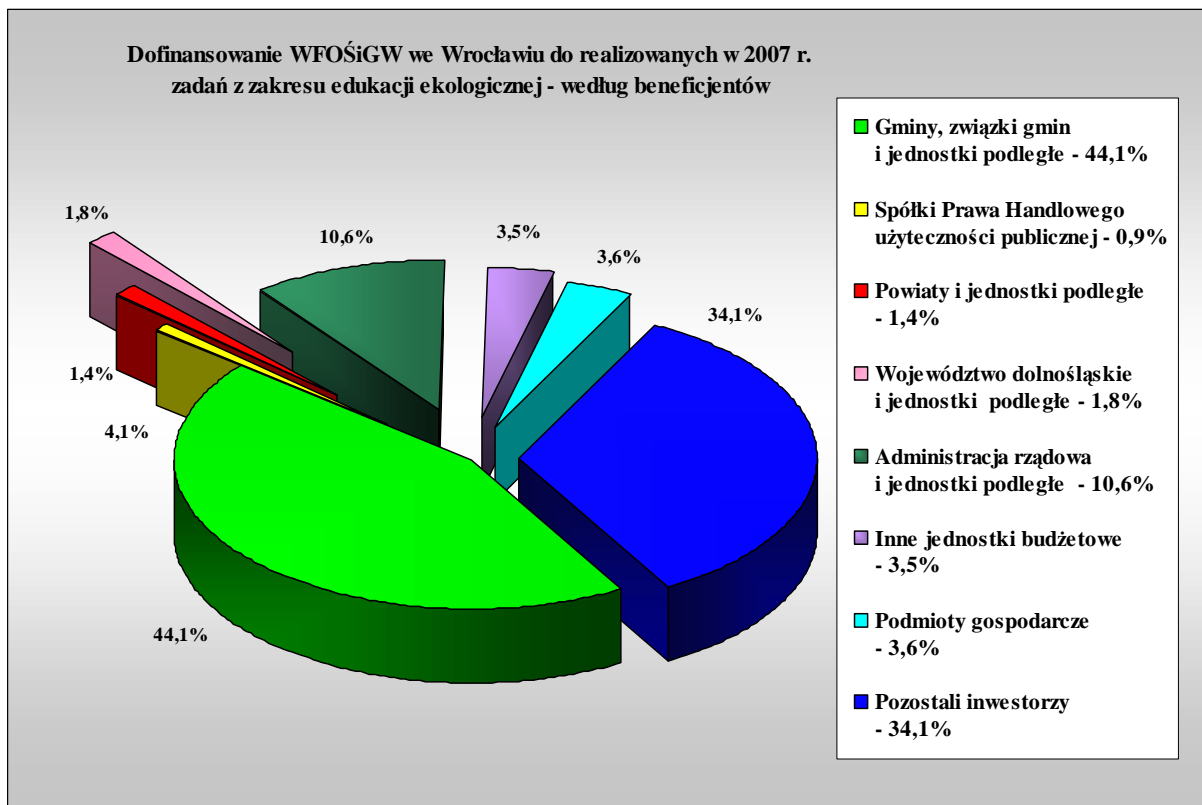
5.3. Edukacja ekologiczna

Fundusz rozpatrzył w 2007 r. 172 wnioski o dofinansowanie zadań z zakresu edukacji ekologicznej, z których 135 zostało pozytywnie rozpatrzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 3 zostały rozpatrzone odmownie ze względu na niewielki efekt ekologiczny planowany do uzyskania w wyniku ich realizacji, 4 nie spełniały „Kryteriów ...” Funduszu, 12 zostało wycofanych przez wnioskodawców, a 18 pozostało do rozstrzygnięcia na 2008 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowało się 137 zadań. Fundusz wydatkował w 2007 r. środki na dofinansowanie 121 zadań.

Na dofinansowanie realizacji zadań z dziedziny edukacji ekologicznej Fundusz wydatkował 3 245,5 tys. zł, tj. 2,07% wydatków statutowych, w tym w formie dotacji 2 738,3 tys. zł, tj. 84,37% oraz w formie pożyczki 507,2 tys. zł, tj. 15,63%.

Na realizację 32 zadań kontynuowanych Fundusz posiada zobowiązania na lata następne na kwotę 1 267,2 tys. zł w formie dotacji (1,78% wszystkich zobowiązań), wynikające z zawartych umów.

Działalność z zakresu edukacji ekologicznej charakteryzowała się dużą różnorodnością zarówno ze względu na tematykę jak i formę przekazywania wiedzy z tej dziedziny. Wśród wnioskodawców realizujących różne przedsięwzięcia w omawianej dziedzinie przeważają stowarzyszenia, fundacje, jednostki samorządowe, jednostki podległe wojewodzie oraz szkoły wyższe.

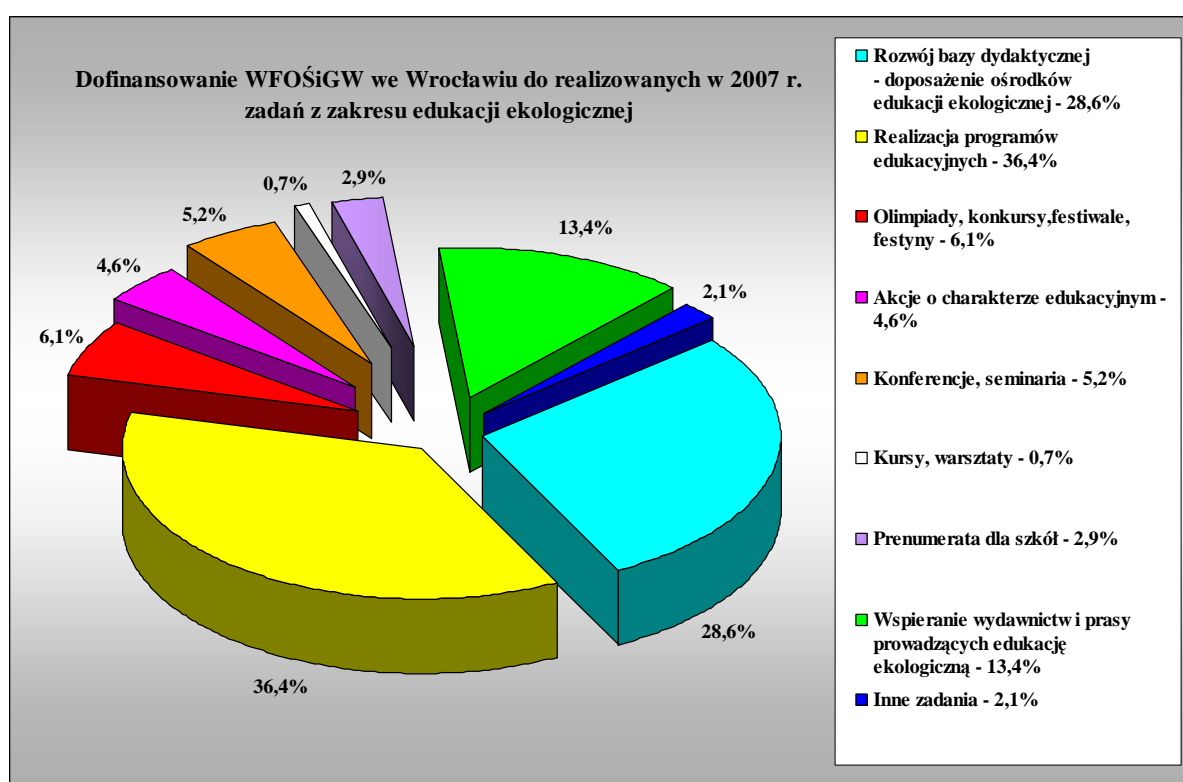
Do najważniejszych zadań w dziedzinie edukacji ekologicznej i popularyzacji problemów ochrony środowiska, finansowanych przez Fundusz w 2007 r. należą:

Rozwój bazy służącej realizacji programów edukacyjnych:

- Stworzenie i prowadzenie serwisu internetowego z zakresu edukacji ekologicznej; projekt prowadzony był przez: przez Media.regional.pl.. W ramach zadania stworzony został serwis internetowy (www.zielonpolska.info.pl) z zakresu edukacji

ekologicznej, który pełni 3 podstawowe funkcje: informacyjną, edukacyjną i promocyjną. Swym zasięgiem, tzn. obsługą dziennikarską, obejmuje regiony: Wrocław, Wałbrzych, Jelenią Górę i Legnicę.

- Wybudowanie oraz wyposażenie Ośrodka Edukacji Ekologicznej w ramach Centrum Kultury w Krośnicach.
- Dofinansowanie prac remontowych w Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa „Salamandra” w Myśliborzu, podległym DZPK we Wrocławiu w celu poprawienia bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz doposażenie ośrodka w sprzęt laboratoryjny, książki, plansze i gry.

- Wykonanie ścieżki edukacyjno-turystycznej na terenie leśnictwa Sułków, gmina Góra - zadanie realizowane przez nadleśnictwo Góra Śląska.
- Utworzenie ścieżki przyrodniczo-historycznej „Żelazny Krzyż” - zadanie realizowane przez Nadleśnictwo Złotoryja.
- Zakup zbiorów dla Ekobiblioteki i podlegającego jej Ośrodka Informacji Ekologicznej - zadanie realizowane przez Legnicką Bibliotekę Publiczną.

- VI Edukacyjne Dymarki Kaczawskie, ekologiczne, terenowe zajęcia dydaktyczne w Parku Krajobrazowym Chełmy - zadanie realizowane przez Złotoryjskie Towarzystwo Tradycji Górniczych.
- Ścieżka przyrodniczo-rekreacyjna „Szlakiem Przyrody Głogowa - zadanie realizowane przez Miasto Głogów.

Realizacja programów edukacyjnych:

- Całoroczny program ekologiczny: „Woda przynosi życie, życie potrzebuje wody” - Powiat Świdnicki, realizowany w Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Strzegomiu. Programem objęto 1.172 osób.
- Programy o charakterze ekologicznym realizowane przez Gminę Strzegom: "Las - bogactwo natury", "Odpady i ja", "Zrobimy wszystko, by dbać o środowisko", "Ziemi lżej, gdy śmieci mniej", „Woda naszym bogactwem”.
- Projekt edukacji ekologicznej „Ziemia nasz wspólny dom” - Gmina Walim.
- Projekt realizowany w Zespole Szkół Publicznych Gimnazjum w Walimiu, którym objęto 1.050 osób.
- Edukacja leśna społeczeństwa, i młodzieży szkolnej, o ochronie ekosystemów leśnych - Nadleśnictwo Łądek Zdrój. Programem objęto 2 213 osób. W ramach zadania przeprowadzone zostały lekcje z edukacji leśnej, zorganizowane zostały 4 konkursy o tematyce ekologicznej: przyrodniczy, plastyczny, wiedzy ekologicznej, literacki, ponadto poszerzona została baza edukacji ekologicznej przy Nadleśnictwie Łądek Zdrój,
- Projekt edukacji ekologicznej "Czysta woda, to zdrowie i uroda" - Stowarzyszenie "Mała Szkoła" w Rogoźnicy. Projekt realizowany w Szkole Podstawowej w Rogoźnicy, objęto nim 800 osób.
- Realizacja programu edukacji ekologicznej dla dzieci w wieku przedszkolnym "Mali przyjaciele przyrody" - Przedszkole Niepubliczne "PROMYK" Anna Kryśpiak - Świdnica.
- Całoroczna edukacja ekologiczna i krajoznawcza w Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa „Salamandra” w Myśliborzu, podległemu Dolnośląskiemu Zespołowi Parków Krajobrazowych we Wrocławiu. Różnorodność zajęć edukacyjnych (terenowych, laboratoryjnych, seminaryjnych, plenerów artystycznych i zajęć w pracowni komputerowej) stworzyła możliwość poznania środowiska

przyrodniczego. W zajęciach tych uczestniczyła młodzież ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich, z przedszkoli oraz zorganizowane grupy z różnych placówek oświatowych, ośrodków kultury i ośrodków wychowawczych. Fundusz dofinansował zajęcia dla 16.177 osób.

- Program edukacji ekologicznej dla gminy Miękinia”, realizowany przez Gminę Miękinia. Projekt miał na celu edukację w zakresie gospodarki odpadami poprzez bezpośrednią akcję informacyjną i edukacyjną skierowaną do mieszkańców gminy Miękinia. Programem zostały objęte 4 szkoły podstawowe i 2 gimnazja z terenu gminy, do których uczęszcza łącznie 1.183 osoby. W ramach zadania przeprowadzono warsztaty ekologiczne, 5 konkursów, wyjazd do przedsiębiorstwo zajmującego się oczyszczaniem ścieków oraz wyposażono 2 koła aktywności ekologicznej.
- „Kampania informacyjno-promocyjna na rzecz ochrony i zachowania nadodrzańskich terenów zalewowych dla ochrony przyrody i poprawy bezpieczeństwa powodziowego „Bezpieczna Gmina nad Odra” - realizowany przez WWF Polska – Światowy Fundusz Na Rzecz Przyrody. Celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa powodziowego gmin nadodrzańskich i ich mieszkańców poprzez opracowanie i udostępnienie 26 Urzędom Gmin map obszarów zalewowych doliny Odry w skali 1:10 000 oraz informacji o możliwości ograniczania zagospodarowania na terenach zalewowych.
- Opracowanie i wdrażanie programu edukacyjnego dotyczącego wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych - zadanie realizowane przez Miasto Legnica.
- „Muchowska Kosa” - impreza upowszechniająca wiedzę i problematykę ochrony unikatowych łąk górskich”, zadanie realizowane przez Gminę Męcinka.
- Działalność Edukacyjno-informacyjna w ramach działalności Małego Centrum Informacji o Ochronie Środowiska i Ekologii - zadanie realizowane przez Miasto Złotoryja.
- Opracowanie programu edukacji ekologicznej dla szkół „Eko-Kaczawa i podsumowanie wyników jego pierwszej realizacji - zadanie realizowane przez Miasto Złotoryja.
- Rewitalizacja flory i fauny w Palmiarni jako baza służąca realizacji Programów Edukacji w powiecie legnickim - zadanie realizowane przez Miasto Legnica.
- „Zielona Gmina” – Gmina Stare Bogaczowice; projekt realizowany był w Zespole

Szkół w Starych Bogaczowicach. Programem objęto 1.000 osób.

- „Myślę perspektywicznie – działam ekologicznie” – Gmina Strzegom. Projekt realizowany był w Gimnazjum Nr 1 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego – Prymasa Tysiąclecia w Strzegomiu, objęto nim 3.800 osób.

Olimpiady, konkursy, festiwale, festyny:

- Organizacja piątej edycji trzech szkolnych konkursów ekologicznych dotyczących selektywnej zbiórki odpadów: „O srebrną puszkę”, „Bezpieczna bateria”, „Zbieramy nakrętki”.
- „Czysta Ziemia to zdrowe życie” – VI edycja powiatowego konkursu wiedzy ekologicznej oraz szkolny konkurs fotograficzny jako impreza towarzysząca.
- XXII Olimpiada Wiedzy Ekologicznej zorganizowana przez Ligę Ochrony Przyrody, Okręg we Wrocławiu. W trzech etapach wzięło udział 3.891 uczniów ze 137 szkół ponadgimnazjalnych z terenu Dolnego Śląska.
- Organizacja przez Ligę Ochrony Przyrody, Okręg we Wrocławiu 9 konkursów, w których udział wzięło 179 placówek przedszkolnych i szkolnych, :
- VI edycja konkursu pn. „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski” na terenie województwa dolnośląskiego zorganizowany przez Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych we Wrocławiu. W konkursie uczestniczyło 2.337 uczniów z 1 gimnazjów, z terenu 33 gmin położonych na terenie Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych.
- VIII Edycja Ogólnopolskiego Konkursu Geologiczno-Środowiskowego „Nasza Ziemia – środowisko przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro pt. Czas Mamuta” zorganizowany przez Państwowy Instytut Geologiczny Oddział we Wrocławiu – udział wzięło 112 szkół podstawowych, 19 gimnazjów, 11 szkół ponadgimnazjalnych woj. dolnośląskiego.
- „Dni Legnickiego Pola” – festyn połączony z konkursem wiedzy ekologicznej, zadanie realizowane przez Gminę Legnickie Pole.

Akcje o charakterze edukacyjnym:

- Powadzone przez Gminę Miejską Kudowa Zdrój:

- ✓ Ekologiczne Spotkania Kudowskie. Segregacja i Edukacja; realizacja projektu była okazją do zaprezentowania dobrych wzorców i modelowych rozwiązań w dziedzinie ochrony środowiska; zadaniem objęto ok. 12.000 osób.
- ✓ Akcja selektywnej zbiórki odpadów „Regularne segregowanie to środowiska ratowanie”; zadaniem objęto ok. 1.177 osób.
- Projekt „Magiczne pudełko” – pakiet edukacyjny dla zrównoważonego rozwoju dla w wieku 5-9 lat i ich rodzin”.
- Projekt pt. ”Walczymy z bolszewikiem – zagrożenie roślinami inwazyjnymi” realizowany przez Polski Klub Ekologiczny Okręg Dolnośląski miał na celu ochronę bioróżnorodności na obszarze Dolnego Śląska ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń ze strony roślin inwazyjnych. W projekcie uczestniczyło 19 szkół z terenu Wrocławia i 4 z Kotliny Kłodzkiej. W ramach zadania wydano 1.000 egz. broszurki pt. „Rośliny inwazyjne Dolnego Śląska”, zorganizowano 4 warsztaty, w których uczestniczyło 197 uczniów i nauczycieli oraz seminarium podsumowujące projekt, na którym wręczono nagrody za udział w projekcie.
- Akcja informacyjno-edukacyjna „Nowoczesny system gospodarowania odpadami dla lepszego i czystszej jutra” – Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD 7”.

Konferencje i seminaria:

- Organizacja przez Międzynarodową Komisję Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem międzynarodowej konferencji pn. „Wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej w Dorzeczu Odry” – wydano materiały konferencyjne w nakładzie 150 egzemplarzy.

Kursy, warsztaty:

- Cykl warsztatów EKO-TV – Kudowa Zdrój - Gmina Miejska Kudowa Zdrój; zadaniem objęto 300 osób; efektem pracy warsztatów jest przygotowany przez uczestników materiał filmowy na DVD oraz prace plastyczne i techniczne o tematyce ekologicznej.
- Wyjazdowe warsztaty szkoleniowe organizowane przez Ligę Ochrony Przyrody Okręg we Wrocławiu, w których wzięło udział 6948 i młodzieży oraz 722 opiekunów szkolnych i przedszkolnych, odbyło się łącznie 159 wyjazdów.

- II zamkowe spotkania ze sztuką – edukacja ekologiczna i młodzieży – Wałbrzyska - Galeria Sztuki Biuro Wystaw Artystycznych „Zamek Książ”.

Wspieranie wydawnictw i prasy prowadzących edukację ekologiczną:

- Wydanie przez Polski Klub Ekologiczny 6 numerów dwumiesięcznika „Zielona Planeta”, każdy w nakładzie 2.000 egzemplarzy.
- Wydanie przez Polskie Centrum Edukacji, Promocji Produktów i Urzędzeń Ekologicznych Stowarzyszenie Ekonatura 12 numerów miesięcznika „Ekonatura” w nakładzie 1.000 egzemplarzy (I-V/2007), 1.500 egzemplarzy (VI/2007) oraz 2.000 egzemplarzy (VII-XII/2007).
- Wydanie przez Polskie Towarzystwo Zoologiczne 8 numerów kwartalnika „Notatki Ornitologiczne” w nakładzie 1.000 egzemplarzy każdy.
- Wydanie przez Dolnośląską Fundację Ekorozwoju 1 numeru magazynu ekologicznego „Kropla”, w nakładzie 5.000 egzemplarzy.
- Wydanie przez Dolnośląską Organizację Turystyczną folderu promocyjnego, prezentujących przyrodę dolnośląską i walory klimatyczno – uzdrowiskowe Dolnego Śląska pt. „Dolny Śląsk – inaczej” w nakładzie 14.000 egzemplarzy.
- Wydanie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska „Raportu o stanie środowiska województwa dolnośląskiego w 2006 r.” w wersji książkowej w nakładzie 1.200 egzemplarzy oraz w wersji na CD w nakładzie 500 egzemplarzy.

Prenumerata dla szkół:

- Prenumerata miesięcznika „Ekoświat” dla szkół podstawowych, gimnazjalnych, zespołów szkół, szkół ponadgimnazjalnych, ośrodków szkolno wychowawczych województwa dolnośląskiego w ilości: 1380 miesięcznie, 15.180 egzemplarzy rocznie.
- Prenumerata miesięcznika „Aura” dla 263 szkół średnich i 20 organizacji pozarządowych w ilości 3.396 egzemplarzy rocznie.

Inne zadania edukacyjne:

- Emisja 9 audycji telewizyjnych wakacyjnego wydania programu „Telewizyjny Klub Seniora” poświęconego problematyce ochrony środowiska.

5.4. Monitoring środowiska

Z zakresu monitoringu środowiska Fundusz rozpatrzył w 2007 r. 5 wniosków, z których 4 zostały pozytywnie rozpatrzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą, a 1 pozostał do rozstrzygnięcia na 2008 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowało się 8 zadań. Fundusz wydatkował w 2007 r. środki na dofinansowanie 8 zadań.

Na zadania z dziedziny monitoringu środowiska Fundusz wydatkował w formie dotacji 2 410,7 tys. zł tj. 1,53% wydatków statutowych. Środki przyznane zostały na badania monitoringowe środowiska, którymi objęto obszar województwa dolnośląskiego.

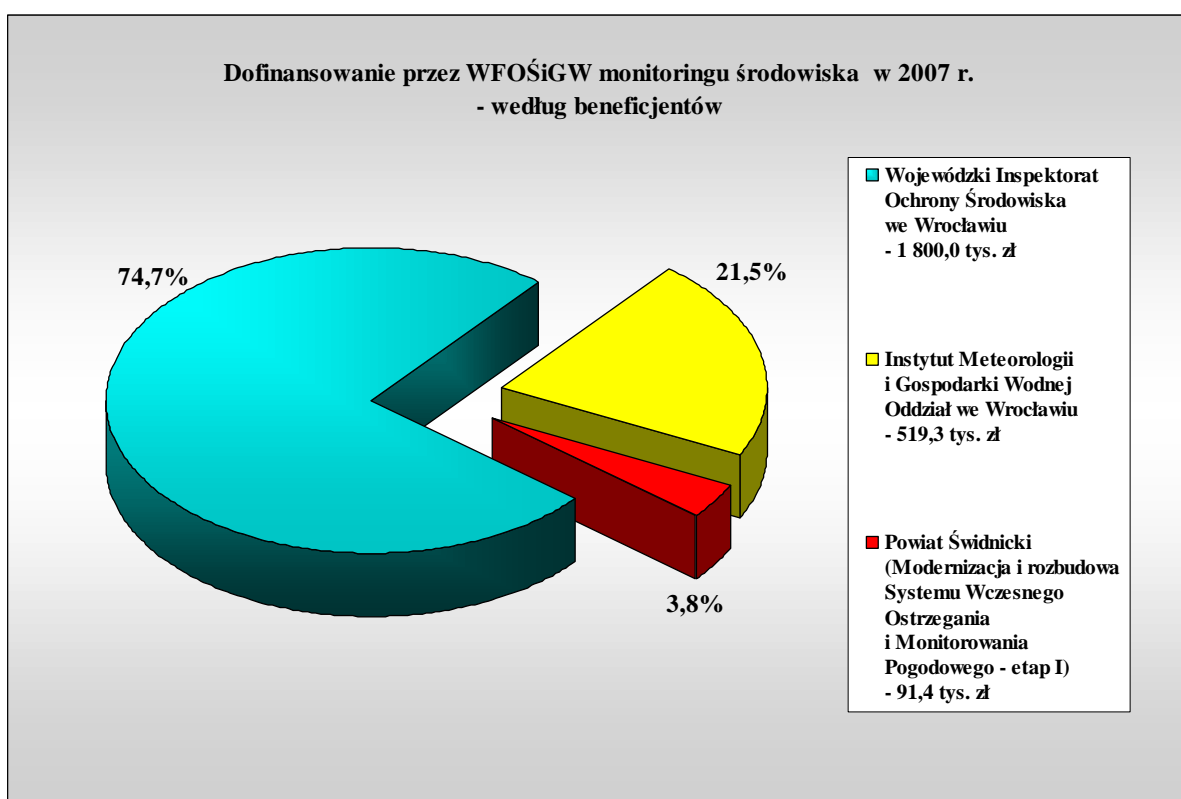
Na realizację 4 zadań kontynuowanych posiada zobowiązania na lata następne na kwotę 476,9 tys. zł w formie dotacji (0,67% wszystkich zobowiązań), wynikające z zawartych umów.

Rok 2007 był kolejnym okresem badań środowiska, na terenie całego województwa dolnośląskiego przy udziale środków Funduszu. Badania prowadzone były przez:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu realizowano monitoring środowiska,
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział we Wrocławiu prowadzono monitoring opadów atmosferycznych.

Ponadto w roku 2007 rozpoczęły się dwa zadania z zakresu monitoringu prowadzone przez IMGW Oddział Dolnośląski, a dotyczące pilotażowych badań parametrów hydromorfologicznych i biologicznych Nysy Łużyckiej i jej dopływów zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz badań stosunków wodnych w obszarze oddziaływania kopalń odkrywkowych na przykładzie Nysy Łużyckiej. Konieczność przeprowadzenia badań wynika z zapisów protokołu czternastego posiedzenia Polsko-Niemieckiej Komisji do spraw Wód Granicznych. Efektem końcowym pilotażowego monitoringu przeprowadzonego na Nysie Łużyckiej i jej dopływach będą materiały przeglądowe w postaci map i wykazów. Materiały te będą bazą wyjściową do ostatecznego wyznaczenia silnie zmienionych i sztucznych części wód oraz do opracowania planów działań gospodarki wodnej na

wodach granicznych. Wyniki monitoringu hydromorfologicznego mogą być również wykorzystane do oceny ryzyka nie osiągnięcia dobrego stanu hydromorfologicznego jednolitych części wód. Przeprowadzona inwentaryzacja stanu hydromorfologicznego i biologicznego stworzy również podstawy do ochrony najwartościowszych odcinków rzeki oraz oceny stanu ekologicznego wód zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej. Ponadto pozwoli ona na kompleksową ocenę wpływu oddziaływań antropogenicznych na stan ekosystemu rzeczno- i stworzy podstawy do jego poprawy. Ustalone na jej podstawie priorytety działań będą podstawą do sporządzania planów zagospodarowania badanego obszaru. Przeprowadzony monitoring stosunków wodnych w obszarze oddziaływania kopalń odkrywkowych pozwoli kontrolować wielkość i zakres przepływów transgranicznych wód podziemnych w przygranicznym obszarze Nysy Łużyckiej, umożliwi racjonalne wykorzystanie zasobów oraz stworzy podstawy do działań mających na celu przywrócić zrównoważony, w dużym stopniu samoregulujący się bilans wodny.

Zbudowany model hydrogeologiczny posłuży ponadto do zaprojektowania wydajnego systemu monitoringu dla kontroli zmian stanów wód podziemnych

w zasięgu oddziaływania kopalń odkrywkowych. Przeprowadzony monitoring będzie podstawą do rekultywacji badanego obszaru oraz pozwoli na wybór odpowiednich przedsięwzięć mających na celu stabilizację stosunków wodnych i ochronę ekosystemu rzeczno. Wyniki monitoringu uzyskane w obu zadaniach wykorzystywane będą przez część polską, Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych w ramach dwustronnych uzgodnień.

W zakresie monitoringu środowiska w 2007 roku realizowano ponadto zadania:

- „Utrzymanie stacji badania skażeń radioaktywnych w Obserwatorium IMGW na Śnieżce w 2007 r.” – zadanie Oddziału Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.
- „Modernizacja i rozbudowa Systemu Wczesnego Ostrzegania i Monitorowania Pogodowego - etap I” – zadanie zrealizowane przez Powiat Świdnica.

5.5. Prace badawcze

W 2007 r. do Funduszu wpłynęły 2 wnioski o dofinansowanie prac badawczych, które nie spełniały „Kryteriów ...” Funduszu.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowało się 1 zadanie z tego zakresu. Fundusz nie wydatkował w 2007 r. środków na wsparcie jego realizacji. W stosunku do tego zadania Fundusz posiada zobowiązania w kwocie 229,4 tys. zł w formie dotacji (0,32% wszystkich zobowiązań)

W roku 2007 kontynuowano zadanie realizowane przez Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu pn. „Program badań nad zajęcem”. Prowadzone badania mają na celu rozeznanie, jakie przyczyny spowodowały wyraźny i wciąż postępujący spadek pogłowia liczebności zajęcia szaraka, który od 18 lat obserwuje się w Polsce i innych krajach europejskich. W roku 2007 kontynuowano rozpoczęte badania dokonując dodatkowego zakupu zajęcy z odłowu oraz hodowli klatkowej. Badania polegały na powtórzeniu badań z pierwszego etapu prac oraz poszerzeniu zakresu badań, co wyniknęło z obserwacji poczynionych w etapie pierwszym.

5.6. Zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków

Fundusz rozpatrzył w 2007 r. 26 wniosków z dziedziny zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków, z których 23 zostały pozytywnie rozpatrzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 2 nie spełniały „Kryteriów ...” Funduszu, a 1 został wycofany przez wnioskodawcę.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowało się 25 zadań - dofinansowano realizację 23 zadań.

Na zadania z zakresu zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków Fundusz wydatkował 3 247,1 tys. zł, tj. 2,07% wydatków statutowych, w tym 2 650,1 tys. zł w formie dotacji, tj. 81,61% oraz 597,0 tys. zł w formie pożyczki, tj. 18,39%.

Fundusz posiada zobowiązania finansowe w formie dotacji na lata następne na realizację 2 zadań w kwocie 265,0 tys. zł w formie dotacji (0,37% wszystkich zobowiązań statutowych).

Wojewódzki Fundusz zawarł porozumienia w sprawie dofinansowania zadań związanych z likwidacją zagrożeń środowiska podczas zdarzeń nadzwyczajnych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej z terenu województwa dolnośląskiego:

- w dniu 2 maja 2007 r. z Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu, zobowiązując się do przeznaczenia na objęty porozumieniem cel dotacji w wysokości 1 105,50 tys. zł, nie więcej niż 50% wartości zadania po przetargu,
- w dniu 1 czerwca 2007 r. z Zarządem Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Województwa Dolnośląskiego, zobowiązując się do przeznaczenia na objęty porozumieniem cel dotacji w wysokości 1 433,75 tys. zł, nie więcej niż 50% wartości zadania po przetargu.

Ogółem w 2007 r. realizowane były porozumienia zawarte na dofinansowanie samochodów z lat 2006 oraz 2007. W ramach porozumień dofinansowano zakup:

- 15 samochodów dla Ochotniczych Straży Pożarnych w: Gronowie (gmina Zgorzelec), Sosnówce (gmina Podgórzyn), Gryfowie, Świeradowie, Żmigrodzie, Wójcicach (gmina Jelcz-Laskowice), Obornikach Śląskich, Siechnicach (gmina Święta Katarzyna), Brzegu Dolnym, Szalejowie Dolnym (gmina Kłodzko), w Złotym Stoku, Bolesławowie (gmina Stronie Śląskie), Starych Bogaczowicach, Prusicach (gmina Złotoryja), Raszówce (gmina Żukowice), w dokonano nadbudowy karosacji jednego samochodu w Gminie Prochowice,
- 4 samochody dla Państwowych Straży Pożarnych w: Głogowie, Złotoryi, Oleśnicy, Oławie, ponadto dostawę podwozia samochodu ciężarowego dla Komendy Miejskiej PSP we Wrocławiu i adaptację istniejącej zabudowy kontenerowej samochodu specjalnego ratownictwa chemicznego.

5.7. Inne zadania

Fundusz rozpatrzył 45 wniosków dotyczących innych zadań ochrony środowiska, z których 36 zostało pozytywnie rozpatrzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, 1 nie spełniał „Kryteriów ...” Funduszu, 1 został rozpatrzony odmownie ze względu na niewielki efekt ekologiczny planowany do uzyskania w wyniku realizacji, 6 zostało wycofanych przez wnioskodawców, a 1 pozostał do rozstrzygnięcia na 2008 r.

W ciągu roku w trakcie realizacji znajdowało się 47 zadań. Fundusz wydatkował w 2007 r. środki na dofinansowanie 44 zadań.

Na dofinansowanie realizacji innych zadań z zakresu ochrony środowiska Fundusz wydatkował 6 775,8 tys. zł, tj. 4,32% wydatków statutowych, w tym w formie dotacji 4 675,7 tys. zł, tj. 69,01% oraz w formie pożyczki 2 100,1 tys. zł, tj. 30,99%.

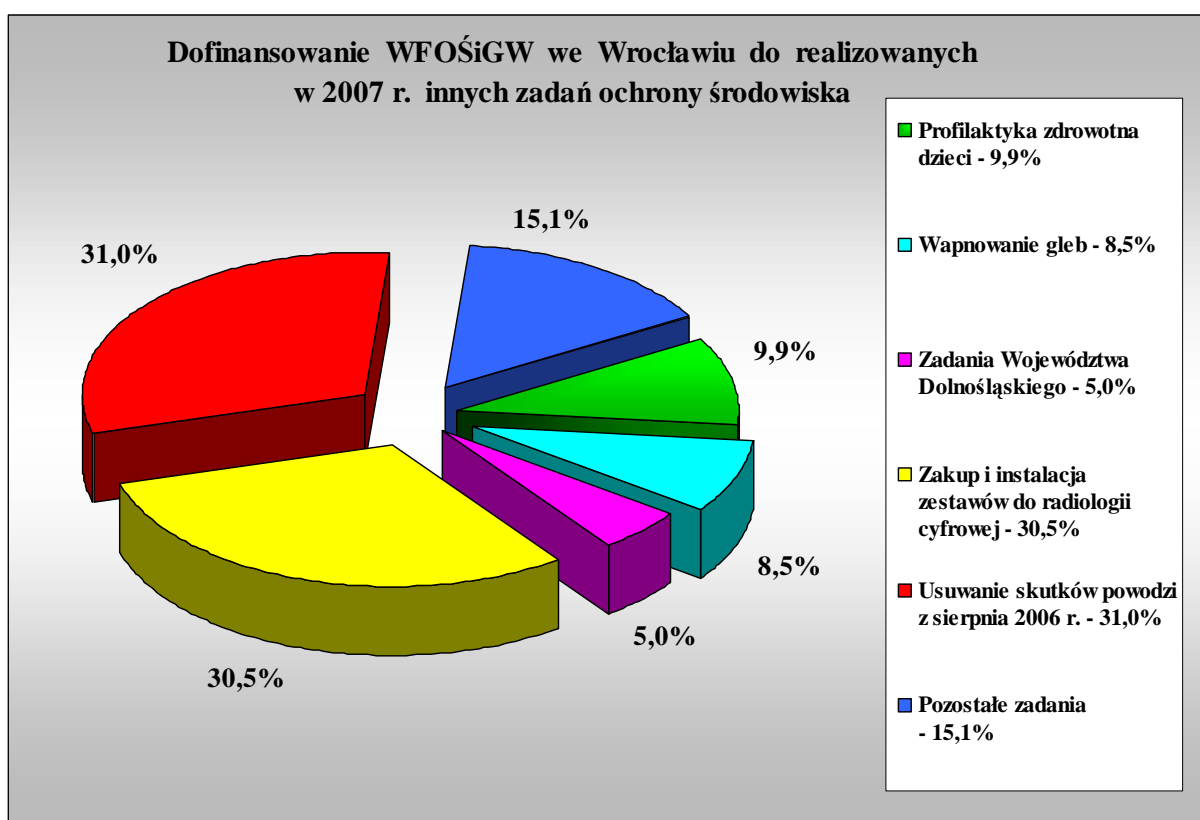
Na realizację 4 zadań kontynuowanych Fundusz posiada zobowiązania na lata następne wynikające z zawartych umów na kwotę 1 047,25 tys. zł (1,47% wszystkich zobowiązań), w tym w formie dotacji w kwocie 521,1 tys. zł oraz w formie pożyczki 526,1 tys. zł.

W ramach pozostałych zadań Fundusz wspomógł zadania obejmujące:

- **Profilaktykę zdrowotną**

Profilaktyką zdrowotną organizowaną dla zamieszkujących na terenach, na których występują przekroczenia norm zanieczyszczeń środowiska objęto w 2007 r. 4773 dzieci. Prowadzona była w miastach: Wrocław, Jelenia Góra oraz Legnica. Organizatorami profilaktyki były:

- ✓ Zarząd Okręgowy TPD w Jeleniej Górze (dla 300 dzieci),

- ✓ Klub Lotnika „Śmigiełko (dla 180 dzieci) ,
- ✓ Międzyszkolny Klub Sportowy „Karkonosze” (dla 40 dzieci), Międzyszkolny Klub Sportowy „Juwenia” (dla 269 dzieci), Uczniowski Klub Sportowy „Iskra” (dla 120 dzieci),
- ✓ Chorągiew Dolnośląską Związku Harcerstwa Polskiego (dla 1.140 dzieci),
- ✓ Oddział Dolnośląski Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych (dla 952 dzieci),
- ✓ Caritas Archidiecezji Wrocławskiej (dla 330 dzieci), Caritas Diecezji Legnickiej (dla 160 dzieci),

- ✓ Parafia Rzymsko-Katolicka Św. Klemensa Dworzaka we Wrocławiu (dla 76 dzieci)
 - ✓ Fundacja „Hobbit” (dla 578 dzieci), Fundacja „Tobiaszki” (dla 72 dzieci), Fundacja Integracji Społecznej „Prom” (dla 75 dzieci)
 - ✓ Stowarzyszenie Pomocy „Akson” (dla 54 dzieci), Stowarzyszenie „Żyć Inaczej” (dla 43 dzieci), Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Zdrowia „Curatus” (dla 40 dzieci), Stowarzyszenie Pomocy om i ich Rodzinom w Szczególnie Trudnej Sytuacji Życiowej „Iskierka” (dla 20 dzieci), Stowarzyszenie Wspierania Kształcenia Młodzieży (dla 8 dzieci), Stowarzyszenie „Nowa Rodzina” (dla 481 dzieci), Stowarzyszenie „Pro Publico Bono” (dla 77 dzieci), Stowarzyszenie Pomocy „Larum” (dla 88 dzieci).
- ***Wapnowanie gleb***
Dolnośląska Izba Rolnicza we Wrocławiu wystąpiła do Funduszu o dofinansowanie wapnowania gleb na terenie Dolnego Śląska w latach 2006-2007. Kwota przeznaczona na ten cel wynosiła 655.000 zł. W roku 2006 wykorzystano 80.000 zł i zwapnowano 745,88 ha, pozostałe środki zostały wykorzystane w 2007 r. tj. 575.000 zł. Ogółem w latach 2006-2007 zwapnowano 6.780 ha w 26 powiatach woj. dolnośląskiego.
W 2007 r. Rada Nadzorcza podjęła decyzję o dofinansowaniu w formie dotacji wapnowania gleb na rok 2008 w kwocie 1.000.000 zł.
 - ***Zadania Województwa Dolnośląskiego***
W roku 2007 Fundusz wsparł finansowo Województwo Dolnośląskie przy rozbudowie bazy danych podmiotów korzystających ze środowiska. Zadanie polega na zakupie licencji na korzystanie w latach 2006-2008 z systemów informatycznych („Wojewódzki Bank Zanieczyszczeń Środowiska” oraz moduł księgowy „Fundusz Pro”), rozbudowie i usprawnieniu bazy sprzętowej systemu opłat za korzystanie ze środowiska oraz szkoleniach specjalistycznych dla pracowników Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego.
 - ***Zakup i instalacja pełnego systemu radiografii cyfrowej***
- dla potrzeb Szpitala Wojewódzkiego w Jeleniej Górze,

- ***Usuwanie bezpośrednich skutków powodzi***
 - ✓ remont zbiorników ujęcia wody ul. Al. Marzeń w Łądku Zdroju,
 - ✓ odbudowa muru i zabezpieczenie drogi w Wojtówce na potoku Płasawa,
 - ✓ awaryjne usunięcie szkód powodziowych na pot. Złota Woda w km 0+000 - 5+500 w m. Głuszycy-Łomnica w celu ograniczenia skutków powodzi z sierpnia 2006 r.,
 - ✓ odbudowa murów oporowych, naprawa płyt, usunięcie namulów wraz z odmuleniem potoku Skrzynczana,
 - ✓ odbudowa murów oporowych na potoku Srebrnik,
 - ✓ odbudowa i udrożnienie rowów melioracyjnych w gminie Łądek Zdrój,
 - ✓ awaryjne przywrócenie przekroju normalnego koryta na pot. Rybna w km 7+150 - 8+650 w m. Rybnica Leśna w celu ograniczenia skutków powodzi z sierpnia 2006 r.,
 - ✓ odbudowa sieci kanalizacyjnej ul. Graniczna w Łądku Zdroju,
 - ✓ odbudowa murów oporowych i zabezpieczenie wyrw brzegowych na ciekach wodnych w gminie Łądek Zdrój,
 - ✓ odbudowa muru i zabezpieczenie drogi w Konradowie, potok Konradka km 2+100-156, km 5+040-100,
 - ✓ awaryjna zabudowa wyrwy brzegowej i osuwiska stokowego na potoku Łomnica w obrębie posesji przy ul. Brzezcie Karkonoskie 11 w m. Miłków w celu ograniczenia skutków powodzi z sierpnia 2006r.,
 - ✓ awaryjne lokalne udrożnienia i fragmentaryczna naprawa murów oporowych na potoku Mrożynka w km 2+200 – 6+000 w m. Mładz w celu ograniczenia skutków powodzi z sierpnia 2006r.,
 - ✓ awaryjny remont progu piętrzącego w km 128+650 i ubezpieczeń brzegowych w km 128+700 - 128+820 rzeki Kwisy w miejscowości Świeradów Zdrój w celu ograniczenia skutków powodzi z sierpnia 2006r.

- ***Inne zadania***
 - ✓ zakup i instalacja zestawu do radiografii cyfrowej w Szpitalu Wojewódzkim w Jeleniej Górze,

- ✓ wdrożenie technologii zapewniającej czystsza i energooszczędną usługę w 4 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką SP ZOZ we Wrocławiu poprzez wyeliminowanie wywoływarek RTG i zastąpienie ich radiografią cyfrową co przyczyni się do likwidacji odpadów niebezpiecznych z przemysłu fotograficznego o kodzie 090101* (wodne roztwory wywoływaczy i aktywatorów) w ilości 2,05 Mg/a i o kodzie 090104*(roztwory utrwalaczy) w ilości 1,6 Mg/a.
- ***Nagrody za osiągnięcia w ochronie środowiska.***
Fundusz ufundował nagrody finansowe za osiągnięcia w zakresie ochrony środowiska dla laureatów VIII edycji konkursu o Puchar Recyclingu, zorganizowanej przez „Przegląd Komunalny” w 2007 r. (łącznie 37 000 zł):
 - ✓ Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w Gaci – nagroda 10 000 zł,
 - ✓ Urząd Miejski w Żmigrodzie – nagroda 10 000 zł,
 - ✓ Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu – nagroda 10 000 zł,
 - ✓ P.P.H.U „LECH-MET” S.Lech ze Żmigrodu – nagroda 7 000 zł.

6. Nadzór nad przygotowaniem i realizacją umów pożyczek i dotacji

W roku 2007, podobnie jak w latach poprzednich, prowadzono stały nadzór nad wykorzystaniem środków przeznaczonych na różnego rodzaju zadania związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

Nadzór ten obejmował:

1. Na etapie pierwszym badanie i ocenę, przez pracowników merytorycznych, złożonych wniosków o pomoc finansową na realizację zadań pod kątem:
 - ✓ zgodności z „Kryteriami i zasadami udzielania pomocy finansowej ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu”
 - ✓ stanu przygotowania inwestycji i innych zadań do realizacji,
 - ✓ spełnienia wymogów dotyczących wyboru wykonawców zadań w przetargach publicznych,
 - ✓ zabezpieczenia środków i źródeł finansowania zadań,

- ✓ wnioskowanych terminów i wysokości wypłat dotacji i pożyczek, w tym także proponowanych form zabezpieczenia pożyczek.
2. Na etapie drugim działalność kontrolna obejmowała realizację i rozliczanie umów dotacyjnych i pożyczkowych i prowadzona była przez pracowników Zespołu Obsługi Wniosków w oparciu o kwartalne harmonogramy kontroli zadań w miejscu ich realizacji.

W toku tych kontroli dokonywano sprawdzenia:

- ✓ terminowości i prawidłowości wykonawstwa,
- ✓ dokumentacji rozliczeniowej,
- ✓ zgodności z zawartymi umowami,
- ✓ uzyskanych efektów rzeczowych.

W roku 2007 przeprowadzono 204 kontrole, w trakcie których skontrolowano ogółem 176 zadań w miejscu ich realizacji, w tym zrealizowano:

- ✓ 99 kontroli pełnych, obejmujących kontrolę całości dokumentów i stanu faktycznego wspomaganego zadania w pełnym zakresie jego realizacji,
- ✓ 103 kontrole problemowe, które weryfikowały określony odcinek realizacji bądź finansowania zadania,
- ✓ 1 kontrolę sprawdzającą realizację wcześniejszych zaleceń pokontrolnych,
- ✓ 1 kontrolę przed wydaniem przez Fundusz decyzji o wspomaganie wnioskowanego zadania mających na celu sprawdzenie dokumentów i faktów.

Kontrolą objęto zadania ze wszystkich dziedzin ochrony środowiska i gospodarki wodnej dofinansowane i planowane do dofinansowania ze środków Funduszu w następujących ilościach:

- **gospodarka ściekowa i ochrona wód:** budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa sieci kanalizacyjnej, sanitarnej i deszczowej, dokumentacje – 63 kontrole / 60 zadań,
- **ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu:** budowa i modernizacja kotłowni węzłów cieplnych, modernizacja kotłowni na gazową, modernizacja kotłowni na olejową, modernizacja kotłowni na opalaną biomasą, modernizacja sieci

ciepłowniczej, termomodernizacja, modernizacja odpylania, modernizacja i adaptacja budynku – 60 kontrole / 57 zadań,

- **gospodarka odpadami:** rekultywacja składowisk, budowa składowiska odpadów, rozbudowa zakładu utylizacji, zintegrowane systemy zbiórki odpadów, rekultywacja wylewiska – 8 kontroli / 4 zadania,
- **gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa:** budowa i modernizacja sieci wodociągowych i SUW, budowa zbiornika przeciwpowodziowego, regulacja rzek, odbudowa rzek i potoków – 26 kontroli / 14 zadań,
- **ochrona przyrody i lasów:** rewaloryzacja zabytkowego parku, ochrona ekosystemów leśnych, działania przeciwpożarowe – 9 kontroli / 8 zadań,
- **edukacja ekologiczna:** realizacja całorocznego programu edukacji ekologicznej, edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży oraz nauczycieli – 18 kontroli / 18 zadań,
- **nadzwyczajne zagrożenia i inne zadania:** osłony przeciwpromienne, zakup samochodu ratowniczego, wywóz odpadów niebezpiecznych - 18 kontroli / 13 zadań,
- **profilaktyka zdrowotna:** profilaktyka zdrowotna dzieci - 2 kontrole / 2 zadania

Na ogólną ilość 204 przeprowadzonych kontroli w 18 przypadkach miały miejsce ustalenia, w wyniku których sformułowano pod adresem dotacjobiorców i pożyczkobiorców wnioski pokontrolne dotyczące:

- ✓ weryfikacji i aktualizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego oraz terminów rozliczenia i wypłaty rat pożyczek,
- ✓ przedłożenia wniosku o zmiany wynikające ze zwiększenia wartości zadania,
- ✓ konieczności aneksowania warunków umowy w zakresie terminów i kwot wypłat dotacji,
- ✓ uzgodnienia dokumentacji związanej z procesem inwestycyjnym,
- ✓ aneksowania warunków umowy,
- ✓ terminu zakończenia realizacji zadania,
- ✓ uzasadnienia przyczyn nie zakończenia zadania w terminie,
- ✓ aktualnej informacji na temat wszystkich źródeł finansowania.

Efektami prowadzonej działalności kontrolnej były:

- odmowa przyznania pomocy finansowej wnioskodawcom, których proponowane do dofinansowania zadania nie spełniały warunków określonych w „Kryteriach i zasadach udzielania pomocy finansowej ze środków WFOŚiGW we Wrocławiu”,
- weryfikowanie wysokości przyznawanych kwot dofinansowania w stosunku do wielkości wnioskowanych,
- wstrzymywanie uruchamiania środków w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w realizacji zadania oraz rozbieżności w przedkładanych dokumentach rozliczeniowych do czasu ich wyjaśnienia i usunięcia,
- dyscyplinowanie dotacjobiorców i pożyczkobiorców w zakresie przestrzegania warunków określonych w obowiązujących umowach.

Systematyczna działalność nadzorczo – kontrolna, zarówno na etapie rozpatrywania wniosków i przygotowywania umów jak również w fazie ich realizacji przyczynia się do prawidłowego i zgodnego z przeznaczeniem wykorzystania środków Funduszu.